

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær

Afgjort den 17. marts 2026

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Tjørntved A/S Skovsbovej 15 5900 Rudkøbing Tlf. 40 11 34 72 henrik@oldenbjerg.com
Husdyrbrugets adresse	Frellesvigvej 17 5953 Tranekær
Ejer af ejendommen	Tjørntved A/S
BFEnummer	7491639
Matrikelnummer	5a - Frellesvig By, Tullebølle
Virksomhedens art	Produktion af grise
CHR-nummer	98513
CVR-nummer	34 60 38 20
P-nummer	<u>10 18 20 63 97</u>
Virksomhedstype	Griseproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	252.653
Godkendt produktionsareal	884 m ²
Journal nr.	25/18522
Der skal søges:	Byggetilladelse og eventuelt udledningstilladelse
Konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning, mjb@maxjakobsen.eu

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Tjørntved A/S
Skovsbovej 14
5900 Rudkøbing

Miljø og Teknik
Klima, Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 33 33

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ 16 b, stk. 1 til husdyrbruget på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse anden gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 17. marts 2026

Godkendt:

Mette Skjold Sørensen

Miljøsagsbehandler

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside den 17. marts 2026.

Klagefristen udløber den 14. april 2026.

Søgsmålsfristen udløber den 17. september 2026.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Tjørntved A/S har søgt Svendborg kommune om godkendelse til at opsætte 4 stk. klimacontainere til hold af smågrise samt anvende den eksisterende stald til smågrise til enten smågrise eller slagtesvin eller en kombination af begge dele på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær. Der har tidligere været søgt og givet lov til opsætning af en kornsilo. Den er der ikke længere søgt om og opsættes derfor ikke.

De 4 klimacontainere vil hver især have en størrelse på 20 x 4,4 m i grundplan og have en højde på 3,5 m. Produktionsarealet i hver af containerne er 88 m², hvilket giver staldanlægget et samlet produktionsareal på 884 m². Klimacontainerne opsættes syd for den eksisterende staldbygning og forbindes med et gangareal:

Der er derudover opsat to fodersiloer, som er lovliggjort i forbindelse med en tidligere godkendelse. Da denne godkendelse ikke er taget i brug, medtages disse fodersiloer i denne tilladelse, så de også er lovlige fremover med denne godkendelse.

Da det er mindre end 8 år siden, at husdyrbruget ændrede driften sidst, skal udgangspunktet for beregninger af husdyrbrugets belastning af omgivelserne med ammoniak og lugtemission, tage udgangspunkt i et dyrehold på 440 årssøer, 11.000 stk. smågrise (7-30 kg og 1.978 stk. slagtesvin (30-98 kg), som var det lovlige dyrehold på daværende tidspunkt.

Med det ansøgte dyrehold og etablering af 4 klimacontainere overholdes husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur, og husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold alle kategorier af omkringboende (nærmeste enkelt bolig i landzonen, samlet bebyggelse som byzone).

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges ikke med det ansøgte. Størstedelen af transporterne afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Der vurderes, at støj fra driften samt transport ikke medfører væsentlige gener. Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til øvrige gener fra eksempelvis støv, lys, skadedyr, affald mv.

Det vurderes, at det ansøgte ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse.....	7
<i>Lovgrundlag.....</i>	7
<i>Afgørelse med vilkår.....</i>	8
<i>Generelle forhold.....</i>	11
<i>Retsbeskyttelse.....</i>	12
<i>Klagevejledning.....</i>	12
<i>Søgsmål.....</i>	14
Miljøteknisk redegørelse.....	15
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	15
<i>Ejendomsforhold.....</i>	15
Ansøger og ejerforhold	15
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	15
Biaktiviteter.....	16
<i>Placering</i>	16
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	16
Placering i tilknytning til eksisterende byggeri.....	23
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.....	23
<i>Husdyrbrugets anlæg.....</i>	26
Produktionsareal.....	26
Drift af staldanlæg og anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)	27
Ventilation.....	29
Rengøring.....	29
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....</i>	29
Ammoniakdeposition til naturområder	30
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	33
Lugt.....	35
Støj	37
Rystelser.....	43

Transport	43
Støv	44
Lys.....	45
Skadedyr.....	45
Affald	46
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	46
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	48
<i>Offentlig høring</i>	49
<i>Konklusion</i>	49
Bilag 1. Oversigtskort – placering af bygninger og produktionsarealer.....	51
Bilag 2. Miljøkonsekvensrapport.....	53
Bilag 3. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer (december 2020)	66
Bilag 4. Støj.....	70
Bilag 5. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.	76

Indledning

Svendborg Kommune har via konsulent Max Jakobsen/Miljørådgivning den 24. september 2025 modtaget ansøgning om at etablere 4 stk. klimacontainere på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær. Der er en eksisterende stald til produktion af smågrise og der har tidligere været en større griseproduktion med tilladelse til 440 årssøer, 11.000 smågrise (7-30 kg) og 1.978 stk. polte/slagtesvin (30-98 kg). Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 252653. Der er søgt om et produktionsareal på 884 m², og der er søgt om at have de to fodersiloer.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser/tilladelser efter husdyrbrugloven:

- Afgørelse af skift i dyretype af 15. december 2015 (til det dyrehold på 440 årssøer, 11.000 smågrise (7-30 kg) og 1.978 stk. polte/slagtesvin (30-98 kg))
- § 16 a miljøgodkendelse af 31. januar 2023 (til et produktionsareal på 2.991 m² til smågrise og slagtesvin. Tilladelsen er ikke taget i brug. Ibrugtagningsfristen udløber 31. januar 2029.

Udgangspunktet for en ansøgning skal være det lovlige dyrehold/staldanlæg som også er taget i brug. Svendborg Kommunen vurderer at § 16a-godkendelsen fra 2023 ikke er taget i brug. Det ansøgte skal behandles og godkendes efter husdyrbruglovens § 16b.

Denne tilladelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 2 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 446 af 8. april 2022 med senere ændringer.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøtilladelse i perioden 27. januar 2026 – 19. februar 2026 af 28 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). En enkelt part fik udsat fristen til 23. februar 2026. Der er indkommet 6 høringssvar. Behandling af høringssvarene kan ses i bilag 5. Svendborg Kommune har fundet anledning til at stille et ekstra vilkår omkring bortfald, på baggrund af de indsendte bemærkninger (vilkår 8).

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær, matrikelnummer 5a, Frellesvig By, Tullebølle, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. ansøger Tjørntvej A/S, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

1. De 4 klimacontainere skal etableres som ansøgt og på den ansøgte placering. Se bilag 1.
2. De 4 klimacontainere og to fodersiloer må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan, m	Højde	Produktionsareal, m ²
Nr. K1	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K2	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K3	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K4	4,4 x 20	3,5	88
Fodersilo 1	3,34	10	-
Fodersilo 2	3,34	10	-

Landskabelige hensyn

3. Den eksisterende skærmende beplantning syd for staldanlægget, som er vist på bilag 1 skal bevares.
4. Hvis beplantningen skades i forbindelse med byggeriet, skal den genetableres senest 1 år efter meddelelsen af denne godkendelse.
5. Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Produktionsstørrelse og staldindretning

6. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 884 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyretyper:

<i>Stald</i>	<i>Dyretype</i>	<i>Total areal m</i>	<i>Produktionsareal m</i>	<i>Staldsystem</i>
Nr. 1	Flexgruppe: Smågrise og Slagtegrise	792	532	Toklimastald, delvis spaltegulv /25-49% fast gulv
K1	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K2	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K3	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K4	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv

7. I flexgruppen "Slagtegrise og Smågrise; 25-49 % fast gulv", må indgå smågrise i toklimastald, delvis spaltegulv, og slagtegrise på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
8. § 16 a miljøgodkendelsen fra 31. januar 2023 bortfalder når denne § 16b tilladelsen tages i brug.

Teknologi

9. Gyllebeholderen på 3.000 m² skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
10. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
11. Skader på teltoverdækningen skal reparerer inden for en uge efter skadens opståen.
12. Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
13. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring

14. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
- Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

- Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

- Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

20. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

21. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
22. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

23. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
24. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald

25. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.
26. Der skal kunne fremvises dokumentation for at farligt affald, herunder veterinært affald bortskaffes til godkendt modtager. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Gødning – opbevaring og håndtering

27. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.
28. Hvis der etableres fast pumpe på den nye gyllebeholder, skal der etableres en tankplads, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles.

Generelle forhold

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, eller forhold omkring støj, transport m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videregiver herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed **den 14. april 2026**.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videregive klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores

bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

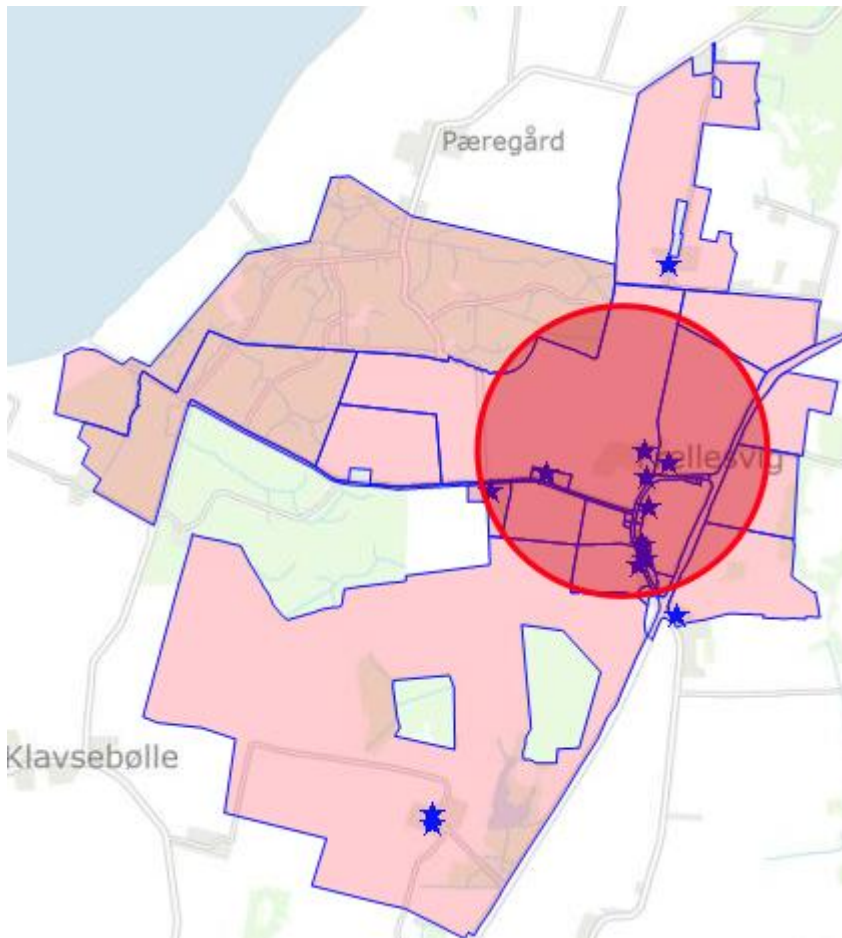
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing, mail: henrik@oldenbjerg.com

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 441 m og tilstødende matrikler.

Konsekvensradius på 441 m og tilstødende matrikler til anlægsmatriklen.

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Max Jakobsen, Miljørådgivning og Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. 17. september 2026.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøreddegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 252.653) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet og ansøgers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Ansøgningsmaterialet er vedlagt som bilag 2. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Tjørntvej A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing.

Nuværende og efterfølgende ejer/ejere er ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer og driver en række andre ejendomme med griseproduktion.

Disse er placeret på 4 andre adresser (Løkkebyvej 81, Bjerrebyvej 3, Skovsbovej 14 og Biskorpstorpvej 3). Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal husdyrbrug godkendes samlet, hvis husdyrbrugene er forureningsmæssigt forbundne og enten teknisk- eller driftsmæssigt forbundne.

Husdyrbrugene er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem dem er mindre end 100 m. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger. I det ansøgte projekt er den ukorrigerede geneafstand 108 m. 50 % heraf er lig med 54 m og dermed er denne afstand kortere end kravet på de 100 m. De fire nævnte husdyrbrug er beliggende i en afstand af henholdsvis 4,3 km, 3,4 km, 9,6 km og 4,3 km.

Svendborg Kommune vurderer derfor at husdyrbruget på Frellesvigvej 17 ikke er forureningsmæssigt forbundet med nogle af de øvrige husdyrbrug. Da husdyrbrugene ikke er forureningsmæssigt forbundne, er det ikke relevant at vurdere om de er teknisk- eller driftsmæssigt forbundne.

Svendborg Kommune vurderer at husdyrbruget på Frellesvigvej 17 skal godkendes som en selvstændig enhed.

Vurdering af sammatrikulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 1 matrikel. Der forefindes ikke anlæg udover, dem som søges om tilladelse til på ejendommen.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 3 km syd for Tranekær og 6,5 km nord for Rudkøbing på det nordlig Langeland.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 1:

Der er tidligere søgt om tilladelse til at etablere en kornsilo placeret nord for den eksisterende kornsilo. Det er der ikke længere søgt om og den markerede cirkel ved eksisterende kornsilo (til højre i kortudsnit herover) opføres derfor ikke.

Tilsvarende at der tidligere var søgt om opsætning af kornsiloen, er der søgt om at etablere to fodersiloer i tidligere § 16a-godkendelsen. Da godkendelsen ikke vurderes at være tage i brug, medtages de to fodersiloer i denne tilladelse. Fodersiloerne er med hver en kapacitet på 20 tons og har hver et grundplan på 3,34 m² og en højde på 10 m. Fodersiloerne er placeret ved den østlige gavl af eksisterende stald. Se kortudsnit herover.

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- De 4 klimacontainere skal etableres som ansøgt og på den ansøgte placering. Se bilag 1.
- De 4 klimacontainere og to fodersiloer må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan, m	Højde	Produktionsareal, m ²
Nr. K1	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K2	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K3	4,4 x 20	3,5	88
Nr. K4	4,4 x 20	3,5	88
Fodersilo 1	3,34	10	-
Fodersilo 2	3,34	10	-

Bortfald af eksisterende §16a miljøgodkendelse

Den eksisterende produktion er baseret på en anmeldelse om skift i dyretype fra 15. december 2015, som omfatter den eksisterende smågrisestald. Der er i januar 2023 givet en § 16a miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget med en slagtegrisestald med et produktionsareal på 2.459 m². Ved etablering af det ansøgte, vil husdyrbruget blive et IE-husdyrbrug.

Denne miljøgodkendelse vurderes dog ikke at være taget i brug, da den ansøgte stald med tilhørende dyrehold, ikke er etableret. Idet husdyrbruget har søgt om en § 16b-miljøtilladelse, vil husdyrbruget med ibrugtagning af § 16b tilladelsen, fremover ikke være underlagt reglerne for IE-husdyrbrug, da husdyrbruget dermed ikke er over grænserne fastsat i husdyrbruglovens § 16, stk.1 og 2.

Svendborg Kommunes vurdering

Normalt vil en ændring på et husdyrbrug blive udarbejdet som et tillæg til en eksisterende godkendelse. Det gør, at både den eksisterende godkendelse og tillægget supplerer hinanden og tilsammen udgør husdyrbrugets retsgrundlag.

Hvis et husdyrbrug har en § 16a, men dyreholdet ikke overskrider grænserne for IE-husdyrbrug alligevel, skal husdyrbruget søge en ny miljøtilladelse, for at komme under grænsen for IE-husdyrbrug. I den aktuelle sag, har husdyrbruget en § 16a, men denne er ikke taget i brug. Den nærværende tilladelse efter § 16b er derfor ikke et tillæg til en eksisterende godkendelse. Det er Svendborg Kommunes vurdering at husdyrbruget, ved ibrugtagning af §

16b tilladelsen, ikke er underlagt kravene til IE-husdyrbrug. Ved ibrugtagning af § 16b tilladelsen, er det Svendborg Kommunes vurdering, at § 16a godkendelsen skal bortfalde.

Det har været i Svendborg Kommunes overvejelser, at § 16a miljøgodkendelsen er retsbeskyttet, men idet godkendelsen ikke er taget i brug, vurderes der ikke at være tale om en retsbeskyttelsesperiode.

Der er til gengæld en 6-årig ibrugtagningsret. Med tilladelsen efter § 16b vil husdyrbruget fortsat kunne etablere § 16a-projektet indenfor ibrugtagningsretten på denne miljøgodkendelse. For at undgå usikkerhed omkring den situation, hvor husdyrbruget etablerer de 4 klimacontainere i en kortere periode, nedtager dem, og herefter etablerer projektet efter § 16a, stilles der vilkår om, at § 16a godkendelsen bortfalder, når § 16b tilladelsen tages i brug.

Et sådan vilkår vil medvirke til at undgå tvivl om husdyrbrugets retsgrundlag. Dertil kommer at kommunen kan tidsbegrænse en miljøgodkendelse efter § 65 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Svendborg Kommune tolker § 65 således, at Svendborg kommune i særlige tilfælde kan begrænse et husdyrbrugs ibrugtagningsret. Svendborg Kommune vurderer, at det er relevant at fastsætte et vilkår om at den eksisterende § 16a miljøgodkendelse bortfalder i sin helhed, når § 16b tilladelsen tages i brug.

Fastsættelse af vilkår:

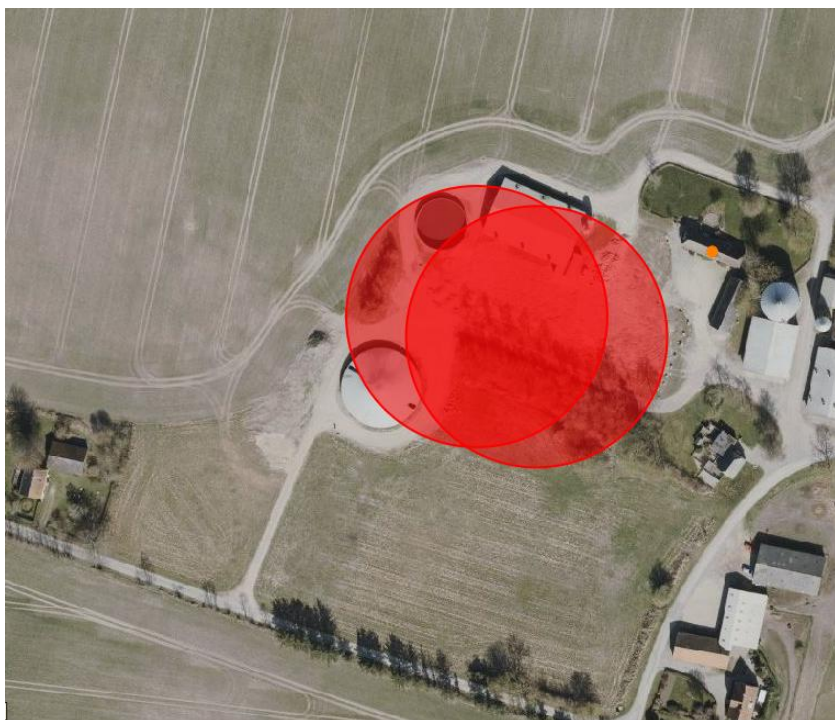
- § 16 a miljøgodkendelsen fra 31. januar 2023 bortfalder når denne § 16b tilladelsen tages i brug.

Afstandskrav

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven. Se ligeledes ansøgningsmaterialets afsnit 3.1.1.

§ 6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder. Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Markering af 50 m zoner i forhold til nærmeste naboer.

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	1.70 m (Byzone ved Tullebølle)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	1.700 m (lokalplan 114. Område til offentlige for mål, Tullebølle)
Nabobeboelse	50 m	160 m (Frellesvigvej 16)

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§ 7

Ifølge husdyrbruglovens § 7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Svendborg Kommunes vurdering

Der ligger ingen ammoniakfølsomme naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§ 8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/anlæg med forøget forurening
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	1,3 km
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	2,8 km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	260 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	104 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	38 m
7) Naboskel	30 m	141 m

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de planlagte nye bygninger. Der er ikke fremsendt yderligere oplysninger herom.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges.

Der har på lokaliteten været et staldanlæg, som blev revet ned i 2021. Det vurderes derfor, at der ikke er dræn, hvor de ansøgte klimacontainere placeres.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

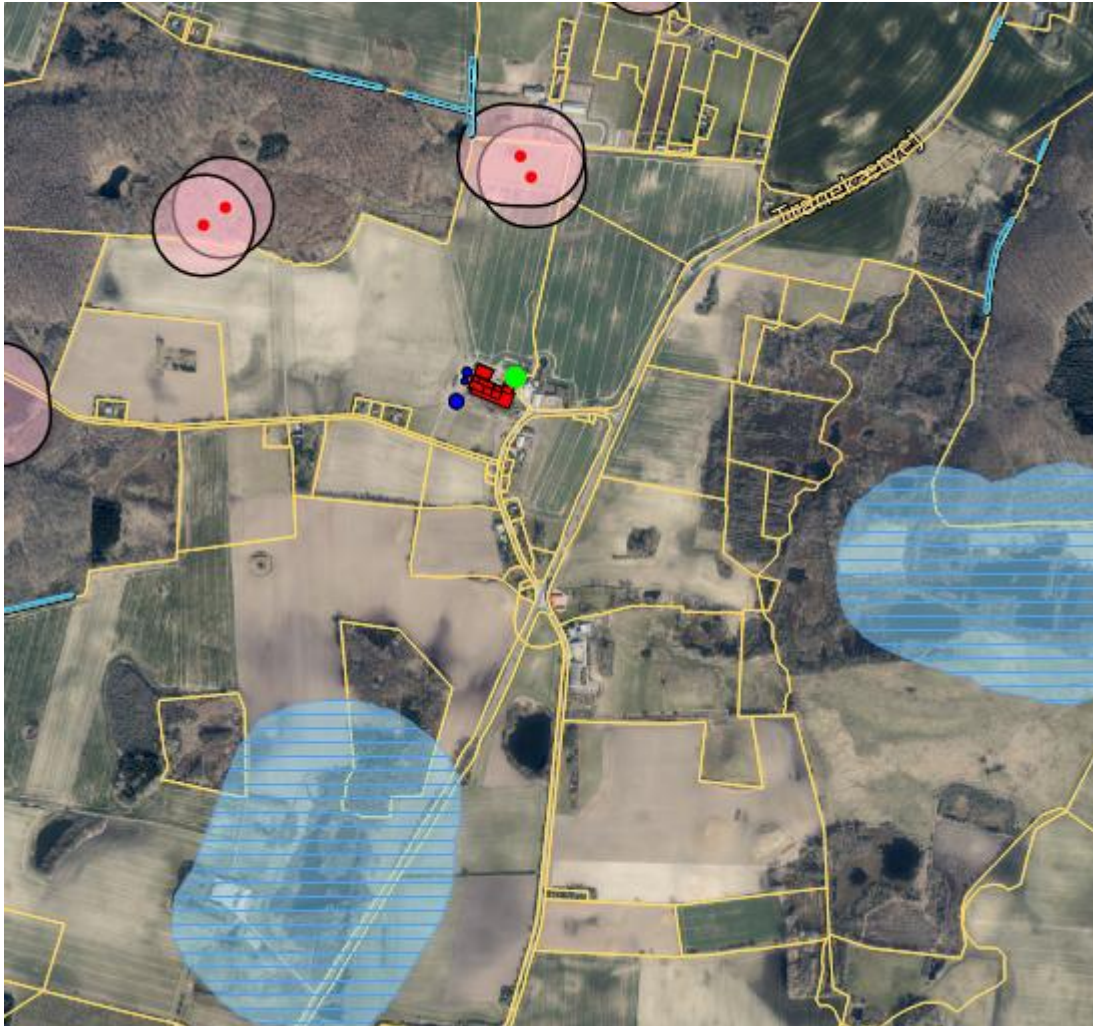
Beskyttelseslinjer

Svendborg Kommune vurderer, at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder

- Sø og å beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Fredede områder / Fredninger

Husdyrbrugets placering i forhold til ovenstående fremgår af nedenstående figur

Beskyttelseslinjer og fredninger nær husdyrbruget. Der er ingen kirkebyggelinjer indenfor udsnittet. Røde prikker er fredede fortidsminder og pink buffer er beskyttelseslinjer heromkring. Lyseblå skravering er sø-beskyttelseslinje og blå buffer å-beskyttelseslinjer. Der er ingen fredede områder ingen indenfor kortudsnittet.

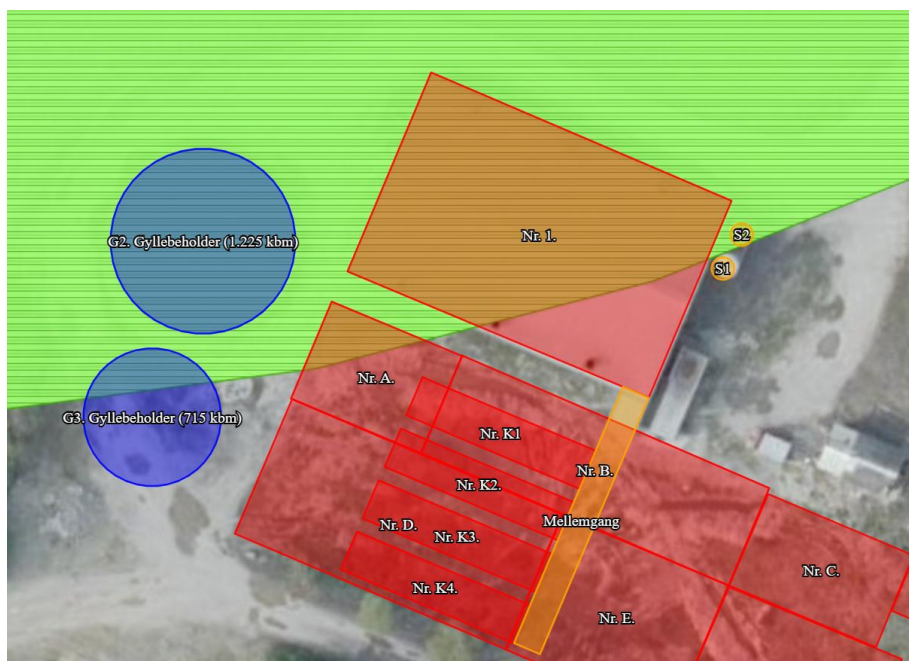
Beskyttede diger

Et beskyttet sten- og jorddige ender tæt ved stuehuset på ejendommen. Diget er placeret på den modsatte side af stuehuset i forhold til byggeriet i en afstand på 75 m fra nærmeste bygning, hvori forureningen forøges (nuværende stald til smågrise). Den nærmest tilkørsel til byggepladsen går ikke forbi diget. Det vurderes derfor ikke, at det vil blive påvirket af hverken byggeriet, bygningen eller den fremtidige drift af husdyrbruget.

Skovbyggelinje

Som det fremgår af nedenstående kort, ligger dele af den eksisterende bygningsmasse inden for skovbyggelinje. Etablering af de ansøgte fire klimacontainere (markeret på nedenstående kortudsnit med K1, K2, K3 og K4) er placeret udenfor skovbyggelinjen. For skovbyggelinjer gælder, at erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri som ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse kan opføres uden dispensation.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Klimacontainere

Det eksisterende anlæg rummer ikke andre bygninger, der kan anvendes i stedet for at etablere de fire klimacontainere.

Fodersiloer

Der er to fodersiloer med en kapacitet på hver 20 tons i tilknytning til den eksisterende toklimastald. Ansøger har i ansøgningsmaterialet redegjort for, at kapacitet af siloerne svarer til en måneds forbrug af foder til smågrisene på ejendommen. Det fremgår af klagenævnspraksis, at siloers erhvervsmæssige nødvendighed, kan vurderes ud fra husdyrbrugets foderbehov.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at både de fire klimacontainere og siloerne er erhvervsmæssigt nødvendige.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

De ansøgte fire klimacontainere placeres på tomten fra en nedrevet stald. Afstandene til eksisterende staldbygning er 7-8 meter og de fire klimacontainere og eksisterende stald forbindes af en mellemgang.

Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed.

Fodersiloerne er placeret op ad eksisterende staldbygning i tilknytning til denne.

Svendborg Kommunes vurdering

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at det nye byggeri placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

I Langeland Kommunes kommuneplan er der følgende udpegninger, som byggeriet skal vurderes i forhold til. Byggeriet ligger udenfor nedenstående udpegninger.

- Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser
- Værdifulde landskaber
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder
- Kystforland

Landskabsområde

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Tranekær godslandskab".

Landskabskarakteren for landskabsområdet Tranekær godslandskab er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

"Godslandskabet omkring Tranekær Slot er især karakteriseret ved store, dyrkede marker og afgræssede lavbundsområder, der afgrænses af store skove med markante skovbryn. Terrænet er stærkt præget af to parallelle strøg af hatbakker, der adskilles af langstrakte lavbundsområder. Skovene står generelt i det bakkede terræn og er med til at understrege kontrasten til de store, åbne flader. De karaktergivende strukturer har generelt en stærk kulturhistorisk reference til Tranekær Slot og forvaltningen af godset. Det ses også i bebyggelsesstrukturen, der især er præget af små huse langs vejene, særligt i tilknytning til skovene, samt Tranekær landsby, hvor udviklingen i høj grad har været knyttet op på grevskabet omkring 1800-tallet. Landskabet har en stor skala, hvor især skovene afgrænser overvejende lukkede landskabsrum. Karakteren er enkel og velstruktureret, og landskabet opleves generelt uforstyrret."

Det strategiske mål er vedligeholde, hvor der gælder følgende:

"Hovedparten af karakterområdet har fået det strategiske mål vedligeholde, fordi landskabet er vurderet karakteristisk og i middel tilstand. Det betyder, at der ved ændringer i området bør lægges vægt på at tilpasse disse i den eksisterende landskabskarakter."

Grundet klimacontainernes placering inden for rammerne af det eksisterende anlæg og der er en afskærmende beplantning syd for stalden vurderes det ikke, at byggeriet vil påvirke landskabets struktur eller at landskabets enkle store skala forstyrres. Der stilles vilkår om, at den eksisterende skærmende beplantning bibeholdes og vedligeholdes løbende.

Større sammenhængende landskaber

Byggeriet ligger i området for større sammenhængende landskaber i "Tranekær området med den stærke kulturhistorie i sammenhæng til de kystnære landskaber".

Ifølge kommuneplanen gælder der for større sammenhængende landskaber at:

"De større sammenhængende landskaber er sårbare over for større bebyggelse, større tilplantninger og større tekniske anlæg. Med større bebyggelse, større tilplantninger og større tekniske anlæg menes større skovrejsningsområder, vindmøller, antenner, master over 30 meter, højspændingsanlæg, biogasanlæg, større veje samt solcelleparker."

Det fremgår af Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033, at erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at der er tale om etablering af en stald på samme placering som den tidligere stald, dog en del mindre i dimensioner. Etablering af klimacontainere, og fodersiloer er indenfor rammerne af det tidligere staldanlæg og det vurderes derfor ikke, at det ansøgte vil have en visuel effekt på opfattelse af det større sammenhængende landskab.

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Kulturhistorie

Husdyrbruget ligger udenfor for Kommuneplanens udpegninger for "Kulturhistoriske områder og Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer.

Det ansøgte vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Husdyrbruget ligger uden for områder med oplevelsesmuligheder og vurderes ikke i øvrigt at påvirke rekreative muligheder, da stalden og siloerne opføres inden for rammerne af det tidligere staldanlæg.

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af rekreative områder.

Geologiske værdier

Husdyrbruget ligger uden for geologiske interesseområder og vurderes ikke i øvrigt at påvirke geologiske værdier, da stalden og siloerne opføres inden for rammerne af det tidligere staldanlæg.

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Husdyrbruget ligger udenfor for Kommuneplanens udpegninger for "Kulturhistoriske områder og Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer og vurderes ikke i øvrigt at påvirke bymiljøer og værdifulde bebyggelser, da stalden og siloerne opføres inden for rammerne af det tidligere staldanlæg.

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Svendborg Kommunes samlede vurdering af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier

Svendborg Kommune vurderer, ud fra ansøgers vurdering i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående supplerende vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

- *Den eksisterende skærmende beplantning syd for staldanlægget, som er vist på bilag 1 skal bevares.*
- *Hvis beplantningen skades i forbindelse med byggeriet, skal den genetableres senest 1 år efter meddelelsen af denne godkendelse.*
- *Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De ansøgte klimacontainere jf. bilag 1 skal indrettes til produktion af smågrise, mens den eksisterende stald, der i nudriften er godkendt til hold af smågrise ændres til Flex-gruppe "Smågrise og Slagtegrise".

Flexgruppe

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter i alt 884 m² produktionsareal, hvoraf 532 m² i den eksisterende stald er søgt anvendt til "Flexgruppe Slagtegrise og Smågrise; 25-49 % fast gulv". Ansøger har mulighed for fleksibilitet i staldanlægget ved at søge om flexgrupper. Flexibiliteten består i, at ansøger kan skifte mellem de ansøgte dyretyper, uden at skulle søge tilladelse. I den aktuelle ansøgning betyder det, at ansøger kan vælge at have smågrise i den eksisterende stald på 532 m² produktionsareal, slagtegrise eller en kombination af begge dele.

I flexgruppen "Slagtegrise og Smågrise; 25-49 % fast gulv" indgår:

Flexgruppe, kombinationer af dyretype og staldsystemer:

Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Ved beregningen af ammoniak- og lugtemissioner er der taget højde for "worst case", dvs. udgangspunktet for beregningerne er den dyretype, som giver de største emissioner.

Oplysninger om placeringen af produktionsarealer i de enkelte staldafsnit, staldindretning og dyretyper i ansøgt drift ses i følgende tabel:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Flexgruppe: Smågrise og Slagtegrise	792	532	Toklimastald, delvis spaltegulv
K1	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K2	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K3	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K4	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv

I bilag 1 fremgår placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit. De fire klimacontainere er dog ansøgt med samme produktionsareal som containernes bruttoarealer. Klimacontainerne er indrettet, så hele gulvfladen fungerer som produktionsareal og der skal derfor ikke indsendes en skitse over produktionsarealets placering i disse staldbygninger.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, samt de faktiske forhold på bedriften.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- *Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 884 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:*

<i>Stald</i>	<i>Dyretype</i>	<i>Total areal m</i>	<i>Produktionsareal m</i>	<i>Staldsystem</i>
Nr. 1	Flexgruppe: Smågrise og Slagtegrise	792	532	Toklimastald, delvis spaltegulv /25-49% fast gulv
K1	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K2	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K3	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv
K4	Smågrise	88	88	Toklimastald, delvis spaltegulv

- *I flexgruppen "Slagtegrise og Smågrise; 25-49 % fast gulv", må indgå smågrise i toklimastald, delvis spaltegulv og slagtegrise på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv.*

Drift af staldanlæg og anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg

beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1207,9	266,4	1474,3
Nudrift	1750,0	333,5	2083,5
8 års-drift	1750,0	333,5	2083,5

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1215	412	1627
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1208	266	1474
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	153
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i ansøgningsmaterialet beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse fast overdækning på den største af gyllebeholderne

Derudover er det BAT at vælge en gulvtype med lav ammoniakfordampning som i denne ansøgning.

Svendborg Kommunes vurdering af BAT

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til anvendelse af fast overdækning. Det anvendte staldsystem bidrager også til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Fastsættelse af vilkår

- Gyllebeholderen på 3000 m² skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

- *Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.*
- *Skader på teltoverdækningen skal reparerer inden for en uge efter skadens opståen.*
- *Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.*
- *Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

Ventilation

Den eksisterende stald er indrettet med 6 ventilationsafkast. Klimacontainere har ventilationsafkast i siden af containeren men højt placeret. Alle ventilationsanlæg anvender undertryksprincippet. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til indretning eller drift af ventilationsanlægget.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er 2.083 kg N/år i 8-årsdrift og i nudrift. Emissionen fra det ansøgte projekt er 1.474 kg N/år.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af ansøgningsmaterialet (se bilag 2), og af det digitale ansøgningssystem (skema nr. 252.653).

Svendborg Kommune er enig i udpegningerne. I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation ligeledes er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
nærmeste natura 2000	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Nr. 5. Skov nord - vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,2	-0,2	0,6
Nr. 4. Overdrev - syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,2
Nr. 3. Mose - øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	-0,3	0,5
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår fast overdækning af den store gyllebeholder. Se afsnit om "Drift af staldanlæg og anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)". Der er i det nævnte afsnit sat vilkår til anvendelsen af fast overdækning.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1 naturpunkter:

Nærmeste kategori 1-naturområde er beliggende på Siø i en afstand af ca. 8,1 km.

Der er tale om et overdrev i Natura 2000-område nr. 127 'Sydfynske Øhav'. Totaldepositionen til naturområdet fra husdyrbruget er 0,0 kg/ha/år. Der er derfor ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrugsejendomme, da husdyrbruglovens grænseværdi er overholdt uanset om der indregnes kumulation eller ej.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2 naturpunkter:

Nærmeste kategori 2-naturområde markeret i forhold til husdyrbrugets placering. Afstanden til kategori 2-naturområdet er ca. 2 km.

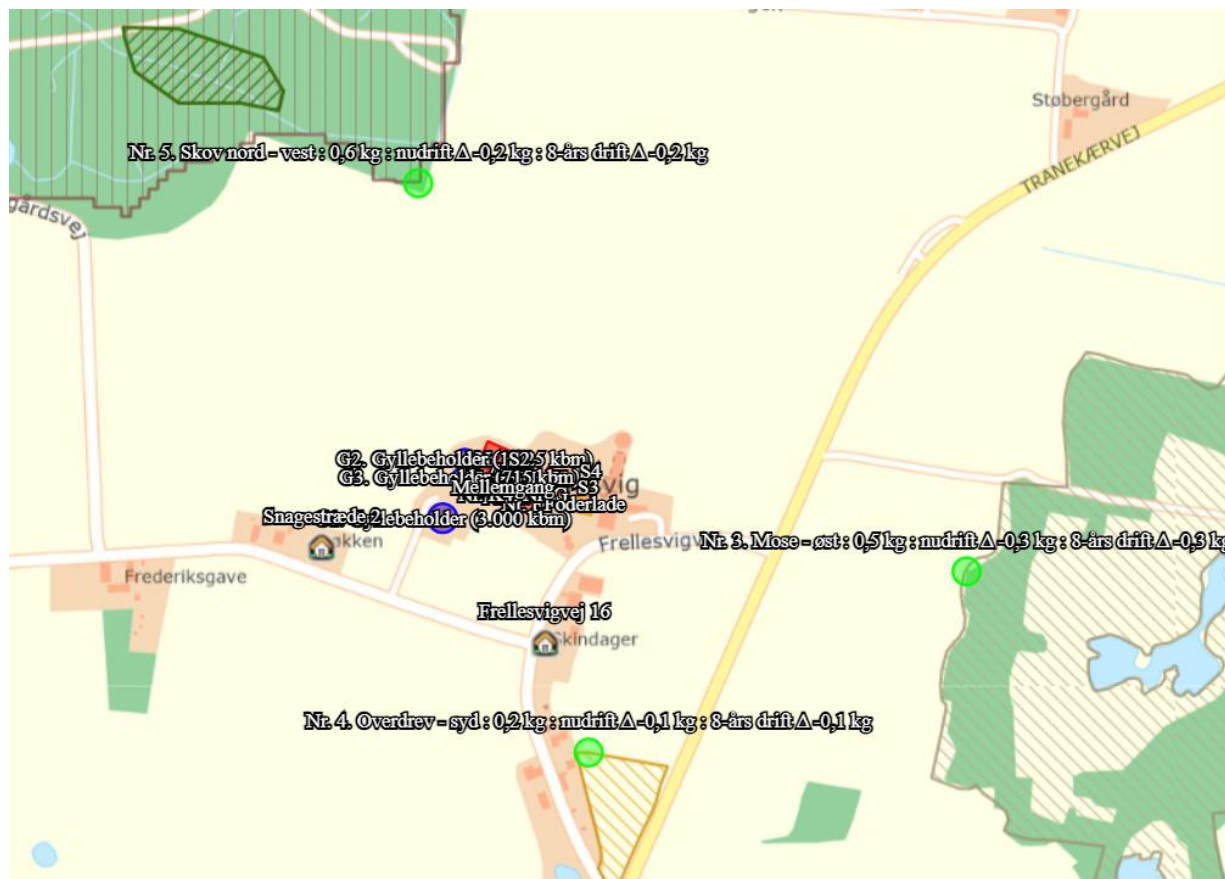
Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev der ligger cirka 2 km vest for staldanlægget. Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 3 naturpunkter:

De tre nærmeste kategori 3-naturområder er markeret med grønne prikker. Nr. 3 er mose mod øst, mod syd ligger et overdrev og mod nord ligger en potentiel ammoniakfølsom skov.

De tre nærmeste kategori 3-naturområder er en mose beliggende i en afstand af ca. 500 m mod øst. Området er et større sammenhængende område bestående af mose og sø. Mod syd ligger der et overdrev i en afstand af ca. 280 m og ligeledes i en afstand af ca. 280 m mod nord ligger der en potentiel ammoniakfølsom skov. Merdepositionen til alle kategori 3-naturområderne er negativ idet ammoniakdepositionen reduceres i forhold til den tilladte nudrift. Der er derfor Svendborg Kommunes vurdering at husdyrbruglovens krav til kategori 3-natur er overholdt.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Det er Svendborg Kommunes vurdering at der ikke er øvrig § 3-beskyttet natur eller andet, der vil påvirkes væsentligt i forbindelse med godkendelse af det ansøgte projekt. Ammoniakdepositionen falder med det ansøgte.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område

Nærmeste naturområde indenfor Natura 2000-område nr. 127 'Sydfynske Øhav', som ikke er omfattet af husdyrbruglovens natur-kategorier er et område med naturtypen 'Enårig strandengsvegetation'. Naturtypen findes ca. 8 km sydvest for husdyrbruget. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år og det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af det konkrete naturområde.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at:

- Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- Der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.
- Der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁶ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁷.

Padder

Spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander har naturligt udbredelsesområde på den midterste del af Langeland i følge faglig rapport nr. 635⁴. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring husdyrbruget.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. Vandhullerne skal helst være solbeskinnede med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Den nærmest beliggende sø i området findes ca. 350 meter syd for husdyrbruget. Da søen modtager en merdeposition fra husdyrbruget på under 1 kg N/ha/år, vurderes det, at søens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. De øvrige søer i området findes

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

⁷ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

længere væk og vurderes derfor alle at modtage en merdeposition fra husdyrbruget på under 1 kg N/ha/år.

Det vurderes samlet, at tilstanden af søer i området ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Flagermus

Sydflagermus, brunflagermus, trolldflagermus og dværgflagermus har naturligt udbredelsesområde på den midterste del af Langeland ifølge faglig rapport nr. 635. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af disse arter i nærheden af husdyrbruget.

Yngle- eller rasteområder for sydflagermus vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkanters placering, forløb og beskaffenhed.

Brunflagermus, trolldflagermus og dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåltræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da dværgflagermus og trolldflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom sydflagermus påvirkes negativt af forringelser af bygninger.

Da det ansøgte projekt ikke medfører ændring af skovkant/eksisterende træer eller forringelser af eksisterende bygninger, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for syd-, brun-, trolld- og dværgflagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Hasselmus

Hasselmus har naturligt udbredelsesområde på den midterste del af Langeland ifølge faglig rapport nr. 635.

I følge Naturdata er der fundet hasselmus i en skovmose ca. 1,2 km øst for husdyrbruget.

Svendborg Kommune vurderer, at skovmosen ikke vil ændre tilstand, som følge af det ansøgte projekt. Se nærmere vurdering i ovenstående afsnit om Kategori 3-natur.

Hasselmus lever i småskove, beplantninger og levende hegn.

Yngle- og rasteområder for Hasselmus kan blive beskadiget af nedlæggelse eller indskrænkning af levesteder som kan isolere hasselmusene i områder, der er for små og for afsondrede til, at der kan opretholdes en levedygtig bestand på og omkring stedet. Valg af for ensidige kulturflader uden et rigt udbud af insekter, urter og træer med rig frugtsætning i hele den sommeraktive periode forringer fødeudbuddet og dermed også levestedets kvalitet som yngle- og rasteområde.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder disse elementer, og tilstanden af naturområdet hvor hasselmusen er fundet ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for hasselmus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Plantearter

Det vurderes desuden at der ikke findes plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om afstandskrav, overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁹.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹⁰ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹¹ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹² og FMK-modellen¹³. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse samt byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

⁸ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen), BEK nr. 2243 af 29. november 2021.

⁹ Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), BEK nr. 931 af 16. juli 2024.

¹⁰ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

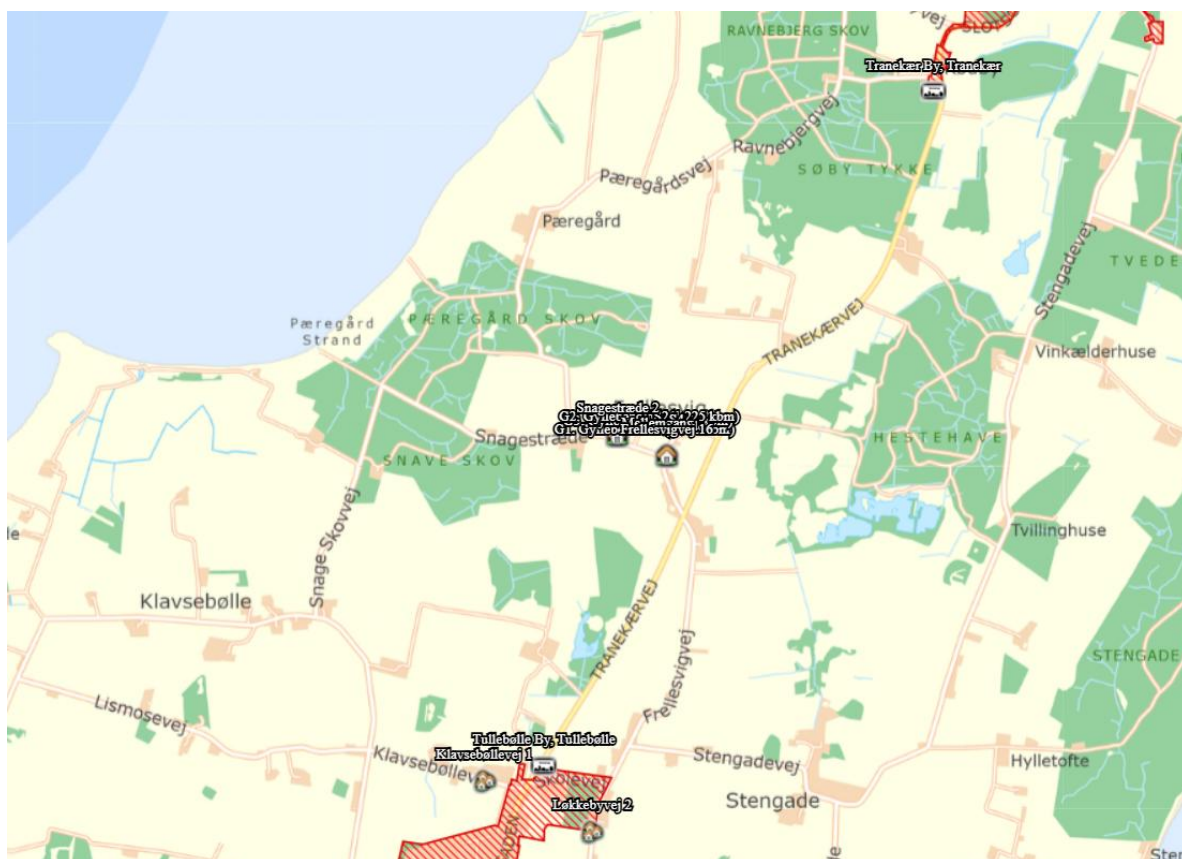
¹¹ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹² Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹³ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nærmeste enkeltboliger/naboer.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nærmeste samlede bebyggelse og byzone.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Frellesvigvej 16	0	FMK	108	108	191,1	Ja
 Snagestræde 2	0	FMK	108	108	201,9	Ja
 Klavsebøllevej 1	0	FMK	192,1	192,1	1919,5	Ja
 Løkkebyvej 2	0	FMK	192,1	192,1	2001,4	Ja
 Tranekær By, Tranekær	0	FMK	341,6	341,6	2039,2	Ja
 Tullebølle By, Tullebølle	0	FMK	341,6	341,6	1750,2	Ja

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Frellesvigvej 17 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er væsentlig større end 1.000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det ikke er relevant at regne på støj til disse.

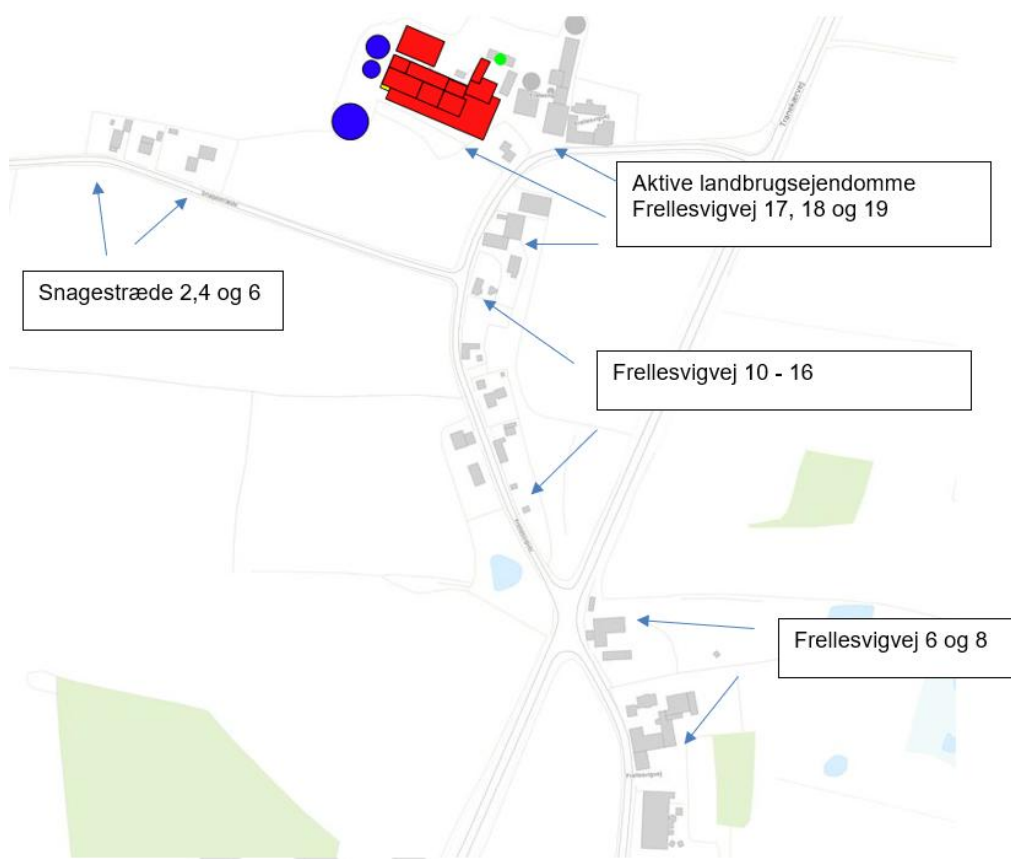
For enkeltboliger i det åbne land fastsættes normalt støjgrænser for "blandet bolig og erhverv" (område type 3). I det åbne land betragtes som landbrugets arbejdsområde¹⁴.

Landsbyområder ofte vil have en karakter af blandet bolig og erhverv, men i særlige tilfælde kan der fastsættes støjgrænser for "boligområde for åben og lav boligbebyggelse" (område type 5), hvis der er tale om mere end en håndfuld boliger, der ligger samlet jf.

Referencelaboratoriets FAQ's¹⁵. Svendborg Kommune har derfor foretaget en vurdering af, hvordan området skal betragtes.

På den nordlige bue af Frellesvigvej (se kort herunder) nordvest for Tranekærvej ligger tre landbrugsejendomme. Frellesvigvej 17, som er fungerende husdyrbrug og Frellesvigvej 18 og 19, som er plantebrug. Ejendommene er ejet af ansøger og indgår derfor ikke støjberegningen¹⁶. I den sydlige bue nordvest for Tranekærvej er der seks vejnumre Frellesvigvej 10-16. Aktuelt med fem enfamiliehuse, da der på Frellesvigvej 11 ikke er en bolig. Sydøst for Tranekærvej ligger Frellesvigvej 6 og 8. Frellesvigvej 6 er en hesteejendom. Frellesvigvej 8 er i CVR registeret som en servicevirksomhed inden for skovbrugserhvervet.

På Snagestræde ligger tre enfamiliehuse. De er ikke at betragtes som en samlet bebyggelse med boligerne på Frellesvigvej, da afstanden er for stor. Langeland Kommune har ikke planlagt for området.

Kort til vurdering af fastsættelse af støjgrænser

¹⁴ Vejledning fra Miljøstyrelsen. Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984

¹⁵ <https://referencelaboratoriet.dk/ufoqs/2009-02-en-kommune-spoerger-om-en-naermere-angivet-landsby-med-6-10-beboelser-er-at-betragte-som-boliger-i-det-aabne-land-eller-aaben-lav-boligbebyggelse-kommun/>

¹⁶ Klagenævnsafgørelse NMK-135-00026

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er tale om en samlet bebyggelse på mere end håndfuld boliger og at området med de eksisterende virksomheder har karakter af blandet bolig og erhverv og at der derfor for naboerne skal fastsættes støjgrænser for "blandet bolig og erhverv" (område type 3) jf. Miljøstyrelsens vejledning.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning¹⁷ nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A)

(referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjmission

Ansøger har i ansøgningsmaterialet beskrevet, at støj ikke ændres væsentligt i forhold til tidligere ansøgte miljøgodkendelse men har efterfølgende dog skrevet, at støj reduceres i forhold hertil. Fra den tidligere miljøgodkendelse er der oplyst om primære støjkloder og kildernes driftstid og placering. Støjende aktiviteter er oplyst at være:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer)
- Ventilationsanlæg
- Påfyldning af gyllevogn
- Korntørringsanlæg
- Ind- og udlevering af dyr

Det er beskrevet at støjkloderne i staldanlægget er indendørs. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de derfor kan udelades af beregningen.

De betydende støjkloder bliver så:

- Ventilationsanlæg
- Påfyldning af gyllevogn
- Korntørringsanlæg
- Ind- og udlevering af dyr

- Omrøring af gylle

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 1 transport – mens der ved gylleudkørsel kan forekomme flere. Ansøger har oplyst at en del af markerne ligger direkte omkring husdyrbruget og at antallet af gyllekørsler på offentlige veje derfor er lavt. Der er ikke nabobeboelser ved tilkørselsvejen til husdyrbruget. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gyllekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberegning.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁸ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Frellesvigvej 17 sker ind- og udlevering af dyr fra den eksisterende stalds vestlige ende. Nærmeste bolig, der ikke ejes af husdyrbrugets ejer, ligger ca. 180 m mod sydvest. Med den relativt store afstand til omboende og den korte tid, som aktiviteten varer, vurderer Svendborg Kommune, at støj fra ind- og udlevering af dyr ikke vil give anledning til væsentlige gener. Svendborg Kommune vurderer endvidere, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

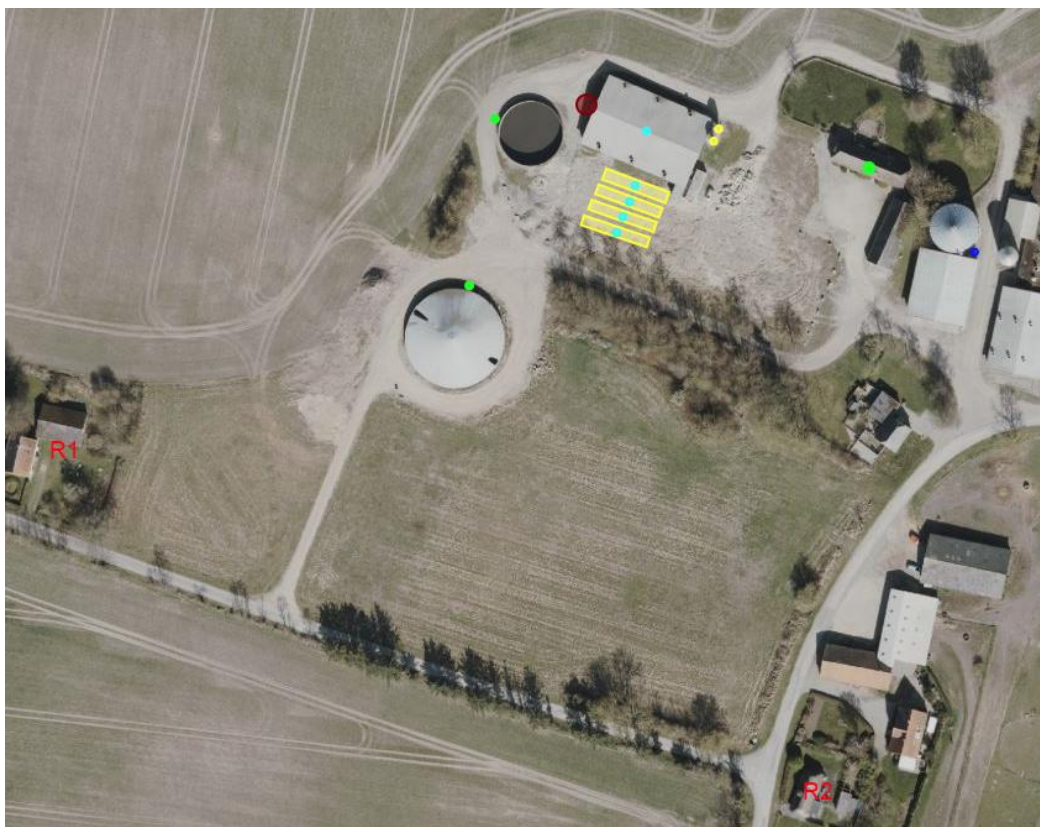
Placering af støjkilder. Grønne prikker viser påfyldning af gylle til vogn og omrøring. Det er i beregningen forudsat, at omrøring i G1 foregår nord for beholderen, som angivet på oversigtskortet. For påfyldning af gylle i G1 er der for adresserne R1 (sydvest) og R2 (sydøst) målt til det nærmeste påfyldningspunkt markeret med sort rektangel på

¹⁸ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk)

gyllebeholderens overdækning. Turkise prikker er ventilationscentre. Blå prik er kornblæser. Brun prik er udlevering af dyr. Gule prikker er foderindblæsning.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkloder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort. Frellesvigvej 18 og 19 er udeladt, da ejendommene er ejet af ansøger.

Naboer som der er beregnet støj til. Der er regnet til det punkt inden for 15 m af ejendommens beboelse, hvor man naturligt ville opholde sig. For Frellesvigvej 16 er fraregnet dele af vejen i denne 15 m buffer og for Snagestræde 2 er der fraregnet buskads og udhusbygning. Frellesvigvej 18 er udeladt, da den er ejet af ansøger. Naboer syd for Frellesvigvej 16 er "repræsenteret" af denne adresse. Hvis støjgrænserne er overholdt til Frellesvigvej 16, er støj også overholdt til dem, der bor længere væk. Det samme gælder naboer vest for Snagestræde 2.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹⁹.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 4 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

¹⁹ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Snagestræde 2	49 (54)	40 (45)	24 (29)
R2	Frellesvigvej 16	46 (51)	37 (42)	25 (30)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades – skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden. Vurdering af usikkerheden fremgår af bilag 4.

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at det ved alle boligerne er muligt at overholde de fastsatte støjgrænser.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der Miljøstyrelsens grænseværdier for støj overholdes med den beskrevne drift. Der stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

	<i>Alle dage</i>	<i>Alle dage</i>	<i>Alle dage</i>
<i>Mandag-fredag</i>	<i>kl. 18-22 (1 time)</i>	<i>kl. 22-7</i>	<i>kl. 22-7</i>
<i>kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Lørdag</i>	<i>(½ time)</i>	<i>Maksimal</i>
<i>Lørdag</i>	<i>kl. 14-18 (4 timer)</i>		<i>værdi</i>
<i>kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Søn- og helligdag</i>		
	<i>kl. 7-18 (8 timer)</i>		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Landbrug anvender generelt ikke maskiner, der giver anledning til rystelser og vibrationer, som kan give væsentlige gener. Nærmeste omkringboende er beliggende mere end 100 m fra det ansøgte. Svendborg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har afgivet følgende oplysninger om transport til og fra ejendommen:

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	52	52	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af slagtesvin	52	0	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af smågrise	0	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af døde dyr	52	52	Alle dage	07.00-18.00
Korntransporter ved høst	30	30	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Levering af foder	52	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning	100	100	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	12	12	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	06.00-18.00
I alt (gns.)	362	362		

Svendborg Kommunes vurdering

Ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra Frellesvigvej 17 som beskrevet i tabellen herover. Antallet af transporter er uændret i forhold til den nuværende drift. Det er i gennemsnit ca. 1 transport pr. dag, men reelt færre det meste af året, da gyllekørsel er koncentreret i perioder i forår/efterår.

Der er ingen nabobeboelser på tilkørselsvejen til husdyrbruget, idet det ligger direkte ud til offentlig vej.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Ansøger oplyser, at der vil kunne forekomme støvgener ved daglig håndtering af foder og halm. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs, samt der er langt fra støvende aktiviteter til nabobeboelser. Derudover er der bygninger og levende hegn mellem nabobeboelserne og de støvende aktiviteter.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ansøger oplyser, at lyset i stalden vil være tændt 06.00 til 20.00 og at der er orienteringslys ved ind- og ud- leveringsrampen, som kun er tændt ved behov.

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener skal, der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være flue, rotter og mus.

Ansøger har i ansøgningsmaterialet beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde:

- Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester.
- Ved konkrete forekomster af rotter og fluer bekæmpes disse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*

- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²⁰. Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes erhvervsaffaldsregulativ, se https://langelandkommune.dk/Files/Files/Erhverv/Erhvervsaffald/Erhvervsaffaldregulativ_godkendt%20endelig%2013052019.pdf. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²¹, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

I forhold til opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget er det oplyst, at dette tages med til en af de andre ejede ejendomme, hvorfra der er et veletableret affaldssorteringssystem. Det skal kunne dokumenteres at farligt affald, herunder veterinært affald bortskaffes til godkendt modtager. Der stilles vilkår herom.

Svendborg Kommune vurderer, at opbevaringen af affald skal ske på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne. Der stilles vilkår om dette. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de oplyste opbevaringsmetoder vil sikre, at affaldet ikke spredes på ejendommen.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*
- *Der skal kunne fremvises dokumentation for at farligt affald, herunder veterinært affald bortskaffes til godkendt modtager. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og

²⁰ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²¹ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholderne, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for følgende gødningsproduktion og opbevaringskapacitet:

Gødningstype	Mængde Inkl. regnvand	Opbevaring	Opbevaringskapacitet m ³
Gylle	2.560 m ³	Gyllebeholder 1 Gyllebeholder 2	1.225 3.000
Samlet opbevaringskapacitet			4.225

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Husdyrproduktionen har en samlet opbevaringskapacitet svarende til 19,8 måneder. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Håndtering af flydende husdyrgødning/gylle

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Svendborg Kommunes vurdering

Ved udbringning af gylle skal husdyrbruget sikre mod spild i forbindelse med læsning/pumpning af gyllen til vogne og lignende. Pumpning af gylle skal ske under overvågning. Det er beskrevet at der ikke anvendes fastmonterede pumper på gyllebeholderne. Der stilles nedenstående vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.*
- *Hvis der etableres fast pumpe på den nye gyllebeholder, skal der etableres en tankplads, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles.*

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst, at der ikke opbevares diesellole, motorolie eller spildolie på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles vilkår til dette. Men gør opmærksom på, at hvis der installeres en diesellole tank vil den være omfattet af de gældende Langeland Kommunes gældende retningslinjer for tankpladser på installeringstidspunktet.

Kemikalier

Ansøger har oplyst, at der ikke opbevares kemikalier på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles vilkår til dette.

Spildevand

Oplysningerne fremgår af den efterfølgende figur:

Spildevand	Nudrift Mængde m³/år	Ansøgt produktion Skønnet mængde m³/år	Opsamling/ udledes til
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter, o.l.	400	400	til gyllebeholder.
Tagvand* og vand fra befæstede arealer uden risiko for spild af olie og husdyrgødning	3.000	2.800	Dræn/nedsivning.
Ingen faste pladser med afløb			
Total		3.200	

* der falder ca. 0,7 m³ regn pr. m² pr. år.

Ansøger oplyser, at maskiner ikke vaskes og opbevares på Frellesvigvej 17. Dette foregår på ansøgers andre ejendomme.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt, angår denne type af spildevand. Der stilles derfor ikke vilkår til dette.

Egenkontrol og Overvågning

Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrolvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Journal for skader på den faste overdækning og reparation heraf.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse af husdyrproduktionen på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed, men skal køres efter den almindelige høringsprocedure (husdyrbruglovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 441 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler, samt berørte myndigheder.

Høringen er gennemført i perioden fra den 27. januar 2026 til 19. februar 2026. En enkelt part fik udsat fristen til 23. februar 2026. Der er indkommet 6 høringssvar, der vedrører følgende emner:

- Trafikale forhold
- Lugt
- Støj
- Tilladelsesforhold
- Fald i ejendomsværdi
- Naturbeskyttelse
- Skadedyr
- Vandforbrug
- Beplantning

Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene fremgår af bilag 5.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent. Der er indkommet bemærkninger vedrørende følgende emner:

- Det ansøgte projekt med udvidelse af fire klimacontainere med et samlet areal på ca. 350 m² er ca. 10 gange mindre end det, der p.t. er lovlig tilladelse til at opføre.
- Hvis der gives en ny tilladelse, bortfalder miljøgodkendelsen fra 2023. Hvis der ikke gives en ny tilladelse, kan miljøgodkendelsen fra 2023 fortsat realiseres.
- Der er foretaget en vejledende støjberegning, og det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjvilkår kan overholdes.

Høringssvarene har givet anledning til at stille et ekstra vilkår omkring bortfald af eksisterende § 16a-godkendelse ved ibrugtagning af denne § 16b, men bemærkningerne har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at etablering af 4 klimacontainere, to fodersiloer og en kornsilo kan godkendes.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord,

grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

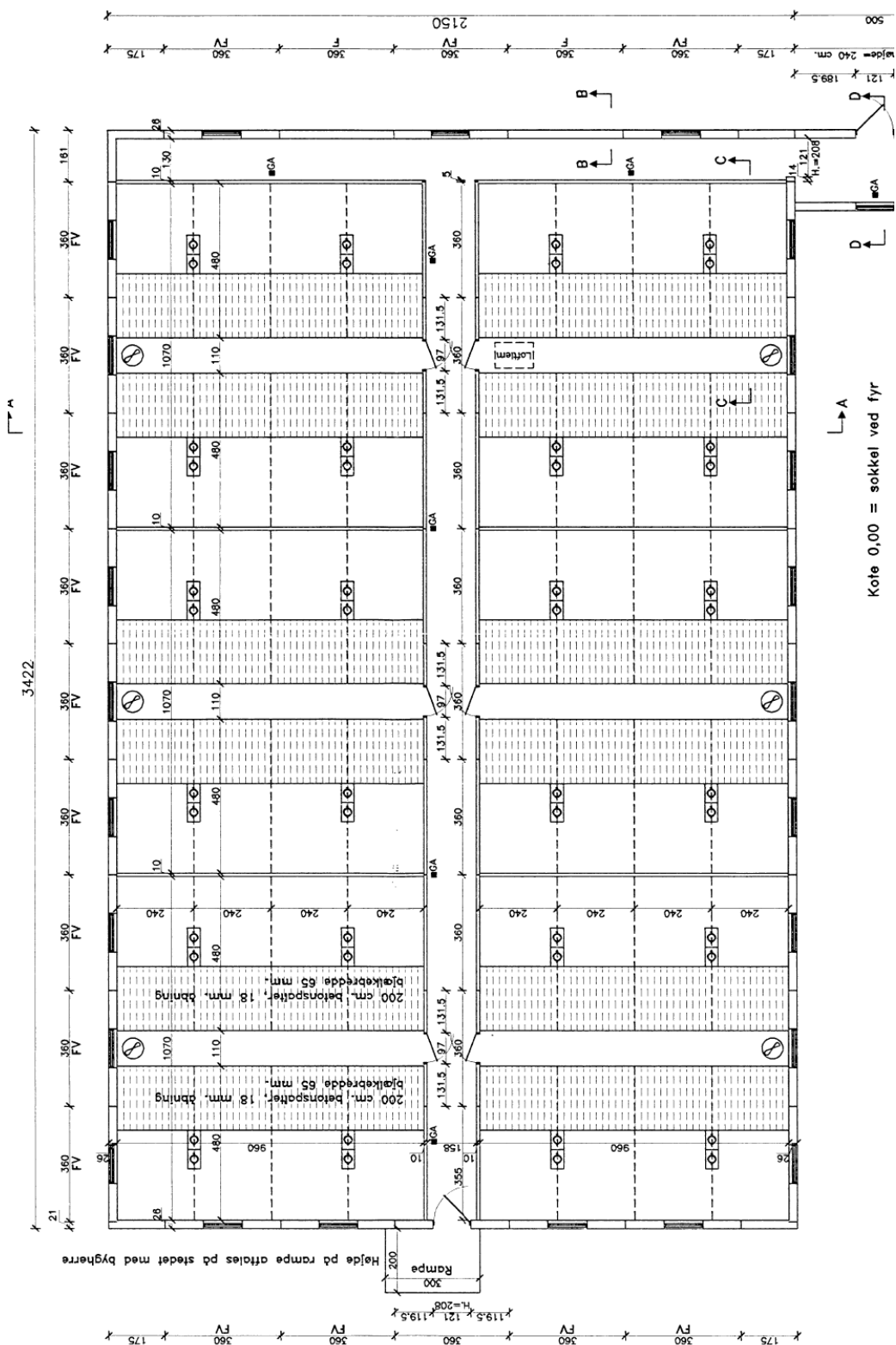
Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, staldindretning, samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

Bilag 1. Oversigtskort – placering af bygninger og produktionsarealer

Produktionsareal i eksisterende smågrisestald (Stald betegnet "Nr.1" i ansøgningsmaterialet):

Nord er mod venstre på ovenstående skitse.

Produktionsarealet skal ikke indtegnes i ansøgningsmaterialet for de 4 klimacontainere idet produktionsarealet i disse containere svarer til bruttoarealet og bruttoarealet er anvendt som beregningsgrundlag i ansøgningsmaterialet.

**Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse
af
svineproduktionen
på
Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær**

1 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ejendommens adresse:	Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær
Matr.nr.:	5a Frellesvig By, Tullebølle
CVR nr.:	34 60 38 20
CHR nr.:	98513
Ansøger og ejer:	Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing
Kontaktperson:	Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing Mobil: 40 11 34 72 Mail: henrik@oldenbjerg.com
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17, Mail: mib@maxiakobsen.eu
IT-skema nr.:	252.653

Indholdsfortegnelse

1	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	1
2	oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	3
2.1	Godkendelsespligt.....	3
2.1.1	Tidligere godkendelser	3
2.2	Det ansøgte projekt.....	3
2.2.1	Produktionsareal i stalde.....	3
2.2.2	Nudrift og 8-års drift.....	4
2.2.3	Opbevaring af husdyrgødning	4
3	Beskrivelse af miljøpåvirkninger	4
3.1	Afstandskrav, lokalisering og landskab	4
3.1.1	Afstandskrav	4
3.1.2	Lokalisering og landskab.....	5
3.2	Gener.....	5
3.2.1	Lugt	5
3.2.2	Støj fra anlæg og maskiner	6
3.2.3	Lys	6
3.2.4	Fluer og skadedyr	6
3.2.5	Støv	7
3.2.6	Transport	7
3.2.7	Affald og kemikalier	8
3.3	Opfyldelse af BAT på ammoniakemission.....	9
3.4	Vurdering af ammoniakpåvirkning.....	9
3.4.1	Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	9
3.4.2	Ammoniakafsætning i lokalområdet	10
3.4.3	Ammoniakafsætning på naturområder.....	10
3.4.4	Internationale naturbeskyttelsesområder	10
3.4.5	Kategori 1 og 2 naturområder	10
3.4.6	Kategori 3-naturområder	11
3.4.7	Øvrige naturområder.....	12
3.4.8	Samlet konklusion naturområder.....	12
4	BAT-redegørelse.....	12
	Bilag 1 – Oversigt over anlægget.....	13

2 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

2.1 Godkendelsespligt

Tjørntved A/S søger om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Frellesvigvej 17, 5953 Tranekær.

Husdyrproduktionen på Frellesvigvej 17 drives teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Det er derfor kun ejendommen på Frellesvigvej 17, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Ansøgningsskema med beregninger er indsendt til Langeland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Skema nr.: 252.653.

2.1.1 Tidligere godkendelser

Der er tidligere givet følgende miljøgodkendelser på ejendommen:

- Miljøgodkendelse af 31. januar 2023.

2.2 Det ansøgte projekt

I forhold til tillæg til miljøgodkendelse fra 7. maj 2021 foretages der følgende ændringer:

- Den ansøgte slagtesvinestald med et produktionsareal på 2.459 m² opføres ikke.
- I stedet for en slagtesvinestald opføres fire klimacontainere á hver 88 m² produktionsareal
- De ansøgte ændringer betyder at husdyrbruget ikke længere er et IE-husdyrbrug, da der er tale om en svineproduktion med <2.000 slagtesvin på stald ad gangen og <750 årssøer.

Det konkrete projekt er derfor omfattet af § 16b i husdyrbrugloven.

2.2.1 Produktionsareal i stalde

Der ændres ikke på den eksisterende klimastald, der fortsat vil have et produktionsareal på 532 m², som godkendt i miljøgodkendelsen fra 2023. For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: slagtesvin og smågrise delvis spaltegulv (25–49 % fast gulv).

Den tidligere ansøgte slagtesvinestald på 2.459 m² produktionsareal opføres ikke.

I stedet opføres fire klimacontainere med hver følgende dimensioner:

- Længde: 20 meter
- Bredde: 4,4 meter
- Kiphøjde: 3,5 meter
- Bruttoareal: 88 m²
- Produktionsareal: 88 m²

De fire klimacontainere placeres parallelt med den eksisterende klimastald mod syd. Der er tale om mindre bygninger, der placeres indenfor samme byggefelt som den godkendte slagtesvinestald, der ikke opføres.

Klimacontainerne opføres i ikke reflekterende farver med facader af stålplader og fladt tag.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der foretaget ændringer af husdyranlægget, og der er derfor forskel på nudriften og 8-årsdriften.

2.2.3 Opbevaring af husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres udelukkende svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Gyllebeholder:	3.000 m ³
Gyllebeholder:	1.225 m ³
Opbevaringsanlæg i alt:	4.225 m³

I tabel 1 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 1. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Smågrise	Gylle	20,000	0,128	-	2,560
Gødningsproduktion i alt					2,560
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					2,560
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					1,920
Opbevaringskapacitet til rådighed*					
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					19,8

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

3 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

3.1 Afstandskrav, lokalisering og landskab

3.1.1 Afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel¹².

Table 1. Afstande ift. § 6 og 8. Alle afstande er målt som nærmeste afstand fra husdyr- og gødningsopbevaringsanlæg.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) (Frellesvigvej 16)	140 meter	50 meter
Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) (Snagestræde 2)	110 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Klavsebøllevvej 1)	1,8 km	50 meter
Nærmeste lokalplanlagte område (rekreative formål) (ved Spodsbjerg)	4,8 km	50 meter
Nærmeste byzone (Tullebølle)	1,7 km	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at husdyrbruglovens afstandskrav er overholdt.

3.1.2 Lokalisering og landskab

I forhold til miljøgodkendelsen fra 31. januar 2023 er de ansøgte nye bygninger (klimacontainere) betydeligt mindre.

De ansøgte fire klimacontainere udgør et byggefelt på 500 m² og en maksimal kiphøjde på 3,5 meter.

I miljøgodkendelsen fra 2023, blev der godkendt en stald med et byggefelt på 3.300 m² og en maksimal kiphøjde på 8,3 meter.

Der er dermed tale om et væsentligt mindre byggeri og det vurderes, at der ikke er behov for opførsel af yderligere afskærmende beplantning end eksisterende hegn mod syd. Ejendommens øvrige bygninger skjuler de fire klimacontainere fra de øvrige synsvinkler.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

3.2 Gener

3.2.1 Lugt

I tabel 3 nedenfor er lugtberegningerne vist.

Der er tale om en udvidelse af produktionsarealet i den nye slagtesvinestald. Den forøgede lugtemission fra slagtesvinestalden medfører en forøget lugtemission, men reduktionen af produktionsarealet i den endnu ikke opførte klimastald betyder, at lugtgeneafstandene fortsat er overholdt.

Tabel 2. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 1).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Frellesvigvej 16	0	FMK	103	103	190,1	Ja
 Snagestræde 2	0	FMK	103	103	201,2	Ja
 Klausebølvej 1	0	FMK	183,1	183,1	1918,4	Ja
 Løkkebyvej 2	0	FMK	183,1	183,1	2000,3	Ja
 Tranekær By, Tranekær	0	FMK	325,7	325,7	2040,2	Ja
 Tullebølle By, Tullebølle	0	FMK	325,7	325,7	1749,1	Ja

Der er ikke anvendt teknologier til reduktion af lugtemissionen fra staldene, da det ikke er nødvendigt.

Alle lugtgeneafstande er overholdt, og det vurderes på den baggrund at der ikke vil være problemer i forhold til lugt.

Det vurderes således, at der ikke vil være væsentlige lugtgener i lokalområdet som følge af det ansøgte.

3.2.2 Støj fra anlæg og maskiner

Støj reduceres i forhold til tidligere miljøgodkendelse, da der er en væsentlig mindre produktion, og da der er færre transporter.

3.2.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der sidder orienteringslys ved udleveringsrampen til den nye stald. Lyset er kun tændt efter behov og der er ikke direkte indsigt til lyskilden fra de nærmeste nabobeboelser, da der er afskærmende beplantning. Placering af lyskilder fremgår af bilag 1.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omboende.

3.2.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

3.2.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs. Staldanlægget, hvor støvende aktiviteter kan forekomme, ligger i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Desuden er der bygninger og/eller levende hegn imellem støvende aktiviteter og nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omboende.

3.2.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Frellesvigvej. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07,00-18,00,

Nedenstående tabel 3 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 3. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	52	52	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af slagtesvin	52	0	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af smågrise	0	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af døde dyr	52	52	Alle dage	07.00-18.00
Korntransporter ved høst	30	30	Alle dage Sæsonbestemt	00,00-24,00
Levering af foder	52	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07,00-14,00
Gylleudbringning	100	100	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	12	12	Sæsonbestemt	00,00-24,00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	06.00-18.00
I alt (gns.)	362	362		

På figur 1 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 1. Til- og frakørselsveje til ejendommen,

En stor del af husdyrgødningen kan udbringes direkte fra gyllebeholderne på ejendommen til de omkringliggende marker, og der er derfor et relativt lavt antal transporter med husdyrgødning.

Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser fra overkørslen mellem privat vej og offentlig vej, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

3.2.7 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Døde dyr opbevares på Frellesvigvej 18 i gammel møddingsplads under kadaverkappe.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke diesellole, motorolie eller spildolie på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Substitution af farlige stoffer

Der anvendes ikke særligt skadelige eller betænkelige stoffer i husdyrproduktionen.

Det kan i den sammenhæng nævnes, at varmebehovet på ejendommen dækkes via gyllekølingsanlægget.

Der er derfor ikke redegjort yderligere for substitution af farlige stoffer.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelt olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering. Affaldshierarkiet er iagttaget idet, der sorteres og indsamles affald til genbrug i det omfang, det er muligt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

3.3 Opfyldelse af BAT på ammoniakemission

Der er foretaget beregninger, der viser, at krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) er opfyldt.

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2023 er der fortsat overdækning på den største gyllebeholder på 3.000 m³.

Det er ikke nødvendigt at reducere ammoniakemissionen fra klimacontainerne. Der er derfor ikke behov for at anvende gyllekøling som forudsat i miljøgodkendelsen fra 2023.

3.4 Vurdering af ammoniakpåvirkning

3.4.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningsystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift og nudriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-årsdrift
Ammoniakfordampning	1.474 kg NH ₃ -N	2.083 kg NH ₃ -N	2.083 kg NH ₃ -N

3.4.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

I forhold til den eksisterende miljøgodkendelse fra 31. januar 2023 og i forhold til nudriften og 8-årsdriften sker der et fald i ammoniakemissionen.

Nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet, hvor der er beregnet ammoniakafsætning på de nærmeste naturområder.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

3.4.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 4 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 6 naturområder, der er vist i tabel 4 med litra nr. 1-6.

Tabel 4. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift:	Nudrift:		
Nr. 6. Nærmeste natura2000-område	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 5. Skov nord - vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,2	-0,2	0,6	▼
Nr. 4. Overdrev - syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Nr. 3. Mosa - øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,2	-0,2	0,5	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼

3.4.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Det Sydfynske Øhav".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 6 km sydvest for ejendommen.

3.4.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste naturområde, der ligger indenfor Natura 2000-området (naturområde 1). Der er tale om et overdrev, der ligger ca. 8,1 km sydvest for staldanlægget. Det vurderes, at naturområdet er kategori 1-natur.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug i lokalområdet fordi totaldepositionen er mindre end 0,2 kg NH₃-N/ha/år og dermed under det skrappeste afskæringskriterie for kumulative effekter fra andre husdyrbrug.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder,

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 2) ca. 2 km vest for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

3.4.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 3-5).

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det pågældende skovområde.

3.4.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder skal det vurderes om der ligger øvrige naturområder, der er § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet.

Der ligger ingen øvrige naturområder i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne på Frellesvigvej 17, og der er dermed ingen øvrige naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak større end den, der er beregnet for de kategori 3-naturområder, der er beregnet ammoniakafsætning på.

Dermed er der ingen øvrige naturområder, der modtager en merbelastning med ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af de konkrete vandhuller.

3.4.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der ingen naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

4 BAT-REDEGØRELSE

Der er ikke længere tale om et IE-husdyrbrug, og der skal derfor ikke redegøres yderligere for BAT.

BILAG 1 - OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Klimastald	532 m ² (Dyretype: slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Fire klimacontainere	4 x 88 m ² (Dyretype: Smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	727 m ² overfladeareal (3.000 m ³)	Fast overdækning (PVC)
G3	Gyllebeholder	302 m ² overfladeareal (1.225 m ³)	Flydelag
U	Udlevering		
S1-S2	Fodersiloer	2 stk, à hver 20 ton kapacitet	Foderindblæsning ved fodersiloerne
K1	Kornsilø		
KT	Korntørningsanlæg		Sidder imellem kornsilø og foderlade
P	Påfyldningssted		Påfyldning af gyllevogn

Teknik og Miljø

LANGELAND
KOMMUNE

1. udgave

10. december 2020

Retningslinjer for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Langeland Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Langeland Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie-tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Langeland Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Langeland Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk

Vedtaget i Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget 16. november 2020.

Bilag 4. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	81 ²²	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ²³
2	Korntørring 1	105	Data fra tidligere Grontmij/Carl Bro angiver, at kildestyrken for korntørringsanlæg ligger i intervallet fra 105-110dB(A). Ansøger har selv foretaget målinger af kilden, der indikerer, at kildestyrken ligger i det nedre interval.
3	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
4	Ind- og udlevering af dyr	103	Støjdatadatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t.
5, 6, 9 og 10	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	99/103	Der anvendes både traktor og lastbil. Støj fra lastbiler, målinger 2008, Rapport nr. 21-3, Miljøstyrelsens Referencelaboratorium, Støjmålinger, Delta. Lastbil med hastighed 10-20 km/t
7-8	Omrøring ved udbringning	103	Støjdatadatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t

Driftstid

Ansøger har redegjort for følgende driftstider:

Støjkilde

²² I alt 6 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{dB(A)} + 7\text{ dB(A)} = 81\text{ dB(A)}$

²³ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73,5 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

		Ansøgt		
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Bemærkning
1	Ventilation Stald 1	24 t	Dagligt hele døgnet, hele året.	
3	Korntørring 1	24 t	I forbindelse med høst	
4	Indblæsning af foder (minerale) S1	30 min	I dagtimerne	Indblæsning foregår vha. lastbil med lavt omdrejningstal
5	Indblæsning af foder S2	30 min	I dagtimerne	
6	Påfyldning G1	4 min pr. 30 min	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Lastbil/traktor
7	Påfyldning G2	4 min pr. 30 min	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Lastbil/traktor
8	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	60 min pr. referenceperiode	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Omrører drives af traktor

*Der er regnet med 8 min pr. time.

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkloder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation	81 dB(A)	100	100	100
K02	Korntørring 1	105 dB(A)	100	100	100
K03	Foderindblæsning	99 dB(A)	6	#	
K04	Ind og udlevering af dyr	103 dB(A)	13		
K05	Påfyldning af traktor ved GB1	103 dB(A)	13	3	
K06	Påfyldning af traktor ved GB 2	103 dB(A)	13		
K07	Omrøring af gylle GB 1	103 dB(A)	20		
K08	Omrøring af gylle GB 2	103 dB(A)	20		
K09	Påfyldning af lastbil ved GB 1	99 dB(A)	13	13	
K10	Påfyldning af lastbil ved GB 2	99 dB(A)	13	13	

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Fravalg af boliger:

Frellesvigvej 19: Beregning ikke medtaget, da den ejes af ansøger.

Frellesvigvej 10, 12, 13 er ikke medtaget i beregningen, da Frellesvigvej 16 ligger i samme retning, men nærmere, så hvis støjgrænserne er overholdt her, vil de også være overholdt for ejendommene syd for.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

R1 - Snagestræde 2:

Det vurderes, at kornblæsning kan udelades, da ejendommens bygninger skærmer boligen for disse støjkloder. For påfyldning af G1 er der regnet med påfyldningspunkt vest for gyllebeholderen markeret med sort rektangel på gyllebeholderens overdækning.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	205	Blød	Nej
K02	Nej	Ja	224	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	288	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	194	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	170	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	112	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	170	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	112	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	170	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	112	Blød	Nej

R2 Frellesvigvej 16:

Der vurderes, at korntørring kan udelades, da ejendommens bygning skærmer for boligen, som ligger syd for ejendommens anlæg. For påfyldning af G1 er der regnet med påfyldningspunkt øst for gyllebeholderen markeret med sort rektangel på gyllebeholderens overdækning.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	187	Blød	Nej
K02	Nej	Ja	197	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	178	Blød	Nej
K04	Ja	Ja	213	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	220	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	154	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	220	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	154	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	220	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	154	Blød	Nej

Beregningens usikkerhed

Det fremgår af orientering nr. 38 fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Støjmålinger, 11 at ubestemtheden som hovedregel bør ligge i området 5-10 dB. Såfremt det ikke med stor overbevisning kan afgøres, om støjen indeholder tydeligt hørbare toner, bør målingen endvidere tillægges 5 dB større ubestemthed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering at de angivne støjkloder ikke indeholder hørbare toner eller impulser og der skal derfor ikke tillægges 5 dB i "impulstillæg" til beregningens resultat. I forhold til ubestemtheden vurderer Svendborg Kommune at der:

- For ventilationsstøjen kan anvendes en ubestemthed på 5. Kildestyrken er fastsat ved en akkrediteret måling, men der er ikke målt på de eksakte ventilationsafkast.
- For kornblæseren kan anvendes en ubestemthed på 5, idet kildestyrken for kornblæseren er dokumenteret af producenten, men der ikke er målt på den kornblæser, der er opsat på bedriften.
- For indblæsning af foder kan anvendes en ubestemthed på 5 dB samt støj fra tomgang af traktorer og lastbiler er støjniveauet vurderet ud fra data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger, som er gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune. Der er ikke foretaget en konkret måling af de pågældende foderbiler/traktorer. Med ændringen og udvikling af lastbil- og traktor-modeller, motorstørrelser mv. vurderes det, at ubestemtheden bør sættes til 5 dB. I andre sammenhænge er indblæsning af foder fra lastbiler i tomgang vurderet at afgive et støjniveau på 103 dB og ikke 99 som anvendt i denne beregning. Ved at tillægge beregningen en ubestemthed på 5 dB, vil dette niveau være omfattet af beregningen.

Fastsættelse af ubestemtheden

Svendborg Kommune fastsætter ubestemtheden på beregningen til 5 dB. Vurderingen er foretaget ud fra den anvendte modelberegning (støjberegningsværktøj udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro).

Konklusion

Konklusionen af den gennemførte beregning fremgår af støjafsnittet. Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser hos de omboende vurderes at være overholdt, også når ubestemtheden tillægges resultatet. Resultatet uden tillæg af ubestemtheden fremgår herunder:

R1 – Snagestræde 2:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation	81	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Komtørring 1	105	Nej	100	100	100			
K03	Foderindblæsning	99	Ja	6			17		
K04	Ind og udlevering af dyr	103	Ja	13			37		
K05	Påfyldning af traktor ved GE	103	Ja	13			39		
K06	Påfyldning af traktor ved GE	103	Ja	13			42		
K07	Omrøring af gylle GB 1	103	Ja	20			40		
K08	Omrøring af gylle GB 2	103	Ja	20			44		
K09	Påfyldning af lastbil ved GB	99	Ja	13	13		35	35	
K10	Påfyldning af lastbil ved GE	99	Ja	13	13		38	38	
total							49	40	24

R2 - Frellesvigvej 16:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R2									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation	81	Ja	100	100	100	25	25	25
K02	Komtørring 1	105	Nej	100	100	100			
K03	Foderindblæsning	99	Ja	6			21		
K04	Ind og udlevering af dyr	103	Ja	13			27		
K05	Påfyldning af traktor ved GI	103	Ja	13			36		
K06	Påfyldning af traktor ved GE	103	Ja	13			39		
K07	Omrøring af gylle GB 1	103	Ja	20			38		
K08	Omrøring af gylle GB 2	103	Ja	20			41		
K09	Påfyldning af lastil ved GB	99	Ja	13	13		32	32	
K10	Påfyldning af lastbil ved GE	99	Ja	13	13		35	35	
total							46	37	25

Bilag 5. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.

Der er i forbindelse med partshøringen indsendt 6 høringssvar. De indsendte bemærkninger omhandler følgende emner:

1. Trafikale forhold

Der er, i bemærkningerne, givet udtryk for en generel bekymring for øget tung trafik på vejene omkring husdyrbruget, da disse veje er smalle og der færdes bløde trafikanter. En enkelt part nævner mærkbare rystelser i huset, når der passerer tung trafik. En part forslår at tung trafik kun benytter den nordlige del af Frellesvigvej til ind- og udkørsel fra husdyrbruget.

2. Lugt

Der er givet udtryk for bekymring for øgede lugtgener fra et par af parterne. Der er ligeledes et ønske om, mulighed for at kommunen kommer ud, hvis udvidelsen giver anledning til lugt- og fluegener.

En enkelt part beskriver, at der ikke har været væsentlige lugtgener siden ejerskifte i 2021.

3. Støj

To parter bemærker, at der mangler at blive inddraget støj fra kornblæser i støjberegningen. En part forslår at der stilles vilkår om halvårslige støjmålinger.

4. Tilladelsesforhold (Siloer samt større udvidelser uden naboinddragelse, ikke-bortfald)

Der er to parter, der bemærker at siloerne er ulovlige og nævner bekymring for, at der sker yderligere udvidelser mv. i forhold til at der lovliggøres to fodersiloer. Der er ligeledes bekymring i forhold til, om der vil ske udvidelser, som ikke sendes i høring hos de omkringboende. Der er et spørgsmål om hvorvidt den eksisterende miljøgodkendelse bortfalder med denne tilladelse.

5. Fald i ejendomsværdi

Tre parter har nævnt bekymring for fald i ejendomsværdien.

6. Naturbeskyttelse

Tre parter udtrykker bekymring for beskyttelsen af natur. Der er givet udtryk for bekymring for om Svendborg Kommune i tilstrækkelig grad har beskyttet den omkring natur mod ammoniakfordampning. Det er bemærket, at der er den beskyttede art springfrø i en nærliggende havedam. Det er desuden nævnt at Svendborg Kommune skal sikre de beskyttede arter Stor vandsalamander, flagermus, grøn spætte, stære og andre sårbare fugle og planter.

Der er desuden en gravhøj, som det skal sikres, er beskyttet.

Der er udtrykt bekymring om øget ammoniakdeposition i forbindelse med menneskers sundhed.

Der er ønsket at få indtegnet ammoniakzone på kort sammen med øvrige genezoner nu og tidligere.

7. Skadedyr

To parter har nævnt bekymring for fluegener og en af disse parter har nævnt bekymring tilhold af rotter. Det er nævnt at der i sommerperioden har været oplevet betydelige fluegener. I samme forbindelse er det nævnt et ønske om, at der er mulighed for at kommunen kommer ud, hvis udvidelsen giver anledning til fluegener.

8. Vandforbrug

Et par af parterne har udtrykt bekymring for, om vandværket kan levere tilstrækkelige mængder vand til udvidelsen.

9. Beplantning

En part bemærker at der mangler beplantning mellem gyllebeholder 1, samt hvor grisene læsses af og partens bolig, hvilket giver anledning til gener som forventes at blive værre.

Ansøgers kommentarer til bemærkningerne

Det ansøgte projekt omfatter en mindre udvidelse med fire klimacontainere med henblik på at forbedre pladsforholdene i den smågriseproduktion, der har været drevet på ejendommen i mange år. Der er ikke tale om en produktionsudvidelse, men udelukkende om bedre dyrevelfærd og driftsforhold.

Det skal samtidig bemærkes, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse fra 2023 til opførelse af en slagtesvinestald på 3.300 m². Det nu ansøgte projekt er væsentligt mindre – ca. 10 gange mindre i areal – og indebærer en markant lavere fysisk og driftsmæssig påvirkning end det projekt, der allerede er meddelt tilladelse til.

Hvis der meddeles tilladelse til det ansøgte projekt, bortfalder miljøgodkendelsen fra 2023. Hvis der ikke meddeles tilladelse, vil den eksisterende miljøgodkendelse fortsat kunne realiseres.

De to fodersiloer, som nævnes i en af partshøringerne, er omfattet af miljøgodkendelsen fra 2023 og er dermed lovligt godkendt.

Vedrørende støj er der foretaget en vejledende støjberegning, som viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i miljøgodkendelsen fra 2023 også indgik mulighed for endnu en kornsilo med tilhørende korntørringsanlæg. Denne del af projektet realiseres ikke, og der er derfor alene indregnet støj fra ét korntørringsanlæg.

Konklusion

- Det ansøgte projekt med udvidelse af fire klimacontainere med et samlet areal på ca. 350 m² er ca. 10 gange mindre end det, der p.t. er lovlig tilladelse til at opføre.
- Hvis der gives en ny tilladelse, bortfalder miljøgodkendelsen fra 2023. Hvis der ikke gives en ny tilladelse, kan miljøgodkendelsen fra 2023 fortsat realiseres.
- Der er foretaget en vejledende støjberegning, og det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjvilkår kan overholdes.

Svendborg Kommunes vurdering af bemærkningerne

1. Trafikale forhold

Der sker ikke et øget antal transporter med det ansøgte i forhold til det, der er godkendt i den nuværende drift. Svendborg Kommune har alligevel vurderet på, om antallet af transporter

vurderes at give anledning til væsentlige gener, da der er tale om, at der sker godkendelsespligtige ændringer, der kan have betydning for antal transporter. Svendborg Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige gener. Vurderingen er baseret på, at flere Miljø- og Fødevareklagenævnsafgørelser, hvor Klagenævnet har afgjort, at et antal transporter i landzonen på op til 4 stk. pr. dag ikke afviger fra, hvad man må forvente i landzonen. I det ansøgte projekt vil der være ca. 1 transport i gennemsnit pr. dag. Der er flere Klagenævnsafgørelser, herunder bl.a. sag nr. 18/048736 af 24.09.2021, sag nr. 20/07403 af 31.10.2022) og sag nr. 21/12752 af 31.08.2023.

Partsbemærkningerne har ikke givet anledning til, at Svendborg Kommune har ændret i udkastet.

2. Lugt

Kravene til lugtgenæfstande jf. husdyrbrugloven er overholdt med det ansøgte. Svendborg Kommune kan derfor ikke stille skærpede krav til det ansøgte i forhold til at f.eks. at anvende en lugtreducerende teknik. En god staldhygiejne er dog væsentlig for at der ikke forekommer en større lugtmission, end der er godkendt. Svendborg Kommune har stillet vilkår om renholdelse af staldanlægget.

Svendborg Kommune er tilsynsmyndighed på husdyrbruget og der er krav om regelmæssige tilsyn efter reglerne i miljøtilsynsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om miljøtilsyn nr. 1536 af 09/12/2019). Hvis der opstår gener fra husdyrbruget i forhold til f.eks. lugtgener, fluegener eller tilhold af rotter, kan enhver kontakte Kommunen, som herefter vil vurdere om der skal foretages et ekstra miljøtilsyn og om der eventuelt skal gives påbud eller indskærpselser, hvis vilkårene i miljøtilladelsen ikke er overholdt.

Partsbemærkningerne har ikke givet anledning til, at Svendborg Kommune har ændret i udkastet.

3. Støj

Svendborg har foretaget en orienterende støjberegning og vurderet, at aktiviteterne på husdyrbruget kan overholde de vejledende støjgrænser.

Kornblæseren er en sæsonbetinget aktivitet og Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en afgørelse (23/08807 af 27. maj 2025) bemærket at *"der i støjvejledningen er forudsat, at det i et vist omfang, og på baggrund af en konkret vurdering, kan være nødvendigt at acceptere et støjniveau, der kan påføre omboende støjulemper, såfremt der er tale om støj fra virksomheder, der er naturligt hjemmehørende i det åbne land. Tilsvarende er det i støjvejledningen forudsat, at den støj, der normalt opstår ved "almindelige landbrugsaktiviteter", i reglen må accepteres."*

I vurderingen af, hvilke aktiviteter, der er relevante for støjberegningen, har Svendborg Kommune vurderet, at drift af kornblæseren er sæsonbetinget i en ret begrænset periode og at kornblæseren ikke skal indgå i forhold til beregningspunkterne (R1 og R2), idet der er en ladebygning ved kornblæserens placering som skærmer mod beregningspunkterne. Derudover er der mod beregningspunkt R1 en gyllebeholder, og mod R2 ligger en anden ejendoms bygninger (ejet af ansøger). Der er derfor minimum to bygningssæt mellem kornblæseren og beregningspunkterne. Der er derudover god afstand til beregningspunkterne i forhold til placeringen af kornblæseren.

Der er stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for at støjgrænserne er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at det er relevant. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt. Vilåret er stillet i forhold til, at en lavere frekvens af støjberegning (ofte end en gang om året), ikke vurderes at være proportionel.

Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre i udkastet til afgørelsen på baggrund af de indsendte bemærkninger.

4. Tilladelsesforhold (Siloer samt større udvidelser uden naboinddragelse, ikke-bortfald)

Fodersiloer: De to fodersiloer er på nuværende tidspunkt lovlige. Fodersiloerne er lovlige, fordi de indgår, og er tilladt i den gældende miljøgodkendelse. Der er stillet vilkår om, at den gældende miljøgodkendelse, som er til etablering af en større slagtegrisestald, bortfalder når denne miljøtilladelse tages i brug. Derfor foretages der en vurdering af fodersiloerne i denne miljøtilladelse.

Bortfald: Den gældende miljøgodkendelse til en stor slagtegrisestald er afgjort i 31. januar 2023 og der er 6 års ibrugtagingsret på godkendelsen. Der er stillet vilkår om, at den gældende miljøgodkendelse bortfalder, når denne miljøtilladelse tages i brug.

Nabohøring: Der kan ikke ske godkendelsespligtige ændringer på et husdyrbrug, uden at der skal søges om det. Når Kommunen sagsbehandler en ansøgning om tilladelse/godkendelse skal udkast til en afgørelse sendes i partshøring jf. Forvaltningslovens og husdyrbruglovens regler. I tilfælde af f.eks. en anmeldelse, kan Kommunen vurdere, at det ansøgte er af bagatelagtig karakter, og derfor ikke skal partshøres hos de omkringboende.

I forbindelse med Kommunens lovpligtige regelmæssige miljøtilsyn kontrolleres om husdyrbruget og dets drift svarer overens med tilladelser og godkendelser. Hvis der er uoverensstemmelser, pålægger Kommunen husdyrbruget enten at overholde det tilladte, eller at søge om ændringerne. Det vurderes derfor, at de omkringboende vil blive hørt, hvis der sker udvidelser eller ændringer på husdyrbruget.

Der er indsendt en bemærkning, som har givet anledning til fastsættelse af et nyt vilkår om bortfald af den eksisterende § 16a-godkendelse, hvis §16b-tilladelsen tages i brug. Svendborg Kommune har vurderet at vilkåret ikke har en sådan karakter, at der skal foretages en ny partshøring, men ansøger har haft udkastet med det nye vilkår i høring. Øvrige bemærkninger har ikke givet anledning til, at Svendborg Kommune har ændret udkastet til tilladelse.

5. Fald i ejendomsværdi

I forbindelse med sagsbehandling af ansøgninger om tilladelser og godkendelser på husdyrbrug, har Kommunerne ikke hjemmel til at inddrage forhold som fald i ejendomsværdi. Det fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-132-00559 af 08.03.2013 og NMK-132-00817 af 22.09.2017. De indsendte partsbemærkninger i forhold til ejendomsværdi har derfor ikke givet anledning til, at Svendborg Kommune har ændret i udkastet.

6. Naturbeskyttelse

Vurdering af natur sker jf. reglerne i husdyrbrugloven. Der sker ingen mer-deposition med det ansøgte, da der sker en reduktion af ammoniak med ca. 600 kg NH₃-N/år. Derfor har Svendborg Kommune vurderet, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af den omkringliggende natur. Placeringen, af de 4 klimacontainere, sker på samme placering, hvor det tidligere staldanlæg lå. Der er ikke udpeget ny natur på placeringen i tiden fra staldanlægget er nedrevet og indtil nu. I forbindelse med opsætningen af containerne, skal der ikke fjernes eller fældes træer eller anden vegetation, der kan være hjemsted for beskyttede arter. Det vurderes derfor, at opsætning af de 4 klimacontainere, ikke vil påvirke flagermus, grøn spætte, stære eller andre sårbare fugle eller planter. Opsætningen af klimacontainere vil samtidig ikke påvirke forekomsten af Stor Vandsalamander i nærliggende havedam, idet der ikke vil være opgravning eller anden fysisk påvirkning af havedammen i forbindelse med opsætningen af containerne.

I forhold til gravhøje, sker der ingen ændringer i markdriften med det ansøgte. Svendborg Kommune har derfor vurderet, at der ikke sker en væsentlig påvirkning med det ansøgte i forhold til kulturhistoriske værdier, fredede områder eller fortidsminder.

Med hensyn til sundhed, så fremgår det af svar fra Miljøministeren den 20. april 2020, at der er igangsat undersøgelser af helbredseffekt af luftforurening fra husdyrbrug. Det er Svendborg

Kommunes vurdering, at der for nuværende ikke er hjemmel i husdyrbrugloven til at inddrage dette forhold i vurdering af, om der skal gives godkendelse efter husdyrbrugloven.

Svendborg Kommune indtegner ikke en ammoniakzone på et kort i forbindelse med sagsbehandlingen. Vurdering af ammoniakemissionen sker ud fra resultatet fra det obligatoriske ansøgningsystem (www.husdyrgodkendelse.dk), hvor det enkelte naturområde vurderes i forhold til afstand og vindretning. Der findes en lugtkonsekvenszone. Denne zone indtegner Svendborg Kommune i forbindelse med vurdering af parter i sagen, og denne grafik fremgår af afgørelsen.

Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre i udkastet til afgørelsen på baggrund af de indsendte bemærkninger.

7. Skadedyr

Der er i miljøtilladelsen stillet vilkår i forhold til begrænsning af tilhold af skadedyr og vilkår i forhold til at bekæmpe eventuel opståede tilhold. Det gælder især mus, rotter og fluer. Hvis der opstår gener fra husdyrbruget i forhold til f.eks. fluegener eller tilhold af rotter, kan enhver kontakte Kommunen, som herefter vil vurdere om der skal foretages et ekstra miljøtilsyn (udover de regelmæssige lovpligtige miljøtilsyn), og om der eventuelt skal gives påbud eller indskærpsler, hvis vilkårene i miljøtilladelsen ikke er overholdt. Det er Svendborg Kommunes vurdering at de vilkår, der indarbejdet i udkastet er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår gener i forhold til skadedyr, og der er ikke fundet anledning til at stille yderligere vilkår på baggrund af de indsendte bemærkninger.

8. Vandforbrug

Der er på nuværende tidspunkt en miljøgodkendelse på ejendommen til et produktionsareal på 532 m² til smågrise og 2.459 m² stald til slagtegrise. I den forbindelse er det vurderet, at en stigning på 44 % i vandforbruget forhold til den tidligere drift, hvor der primært var søer i staldanlægget, kan godkendes. Der kan ikke ske en etablering af både den nugældende miljøgodkendelse og den nærværende miljøtilladelse, da de ansøgte stalde ligger på samme placering. Den nugældende miljøgodkendelse rummer et vandforbrug på 6.500 m³ pr. år, og med det ansøgte langt mindre produktionsareal (532 m² til flexgruppe smågrise og slagtegrise og 352 m² til smågrise) vurderes det ikke at give anledning til udfordringer med levering af vand fra offentligt vandværk. Bemærkningerne omkring levering af vand fra offentligt vandværk, har ikke givet anledning til, at Svendborg Kommune har ændret i udkastet.

9. Beplantning

I forbindelse med den nugældende miljøgodkendelse, er der stillet krav om, at en eksisterende beplantning skal bevares. Dette er en beplantning, der ligger langs den ansøgte store slagtegrisestald, og der er stillet vilkår om, at hvis beplantningen ødelægges i forbindelse med etablering af den større slagtegrisestald, skal den genetableres. Beplantning har eksisteret gennem flere år, og har afskærmet det tidligere so-staldsanlæg mod syd. Der har derfor ikke være krav om, at der skal være beplantning mellem partens bolig og G1, som er den største og sydligste af de to gyllebeholdere. I udkastet til miljøtilladelse til etablering af klimacontainere, er kravet om at bevare beplantningen mod syd, bevaret. Det er vurderet af landskabelige hensyn. Der er i forbindelse med den landskabelige vurdering ikke fundet anledning til at stille krav om beplantning mod vest/sydvest.

Svendborg Kommune vurderer ikke, at indkig i sig selv til husdyrbrug og dets tilhørende aktiviteter, nødvendigvis vil give anledning til gener. Der kan dog være gener i forbindelse med lys fra holdende lastbiler/traktorer. Der er vurderet at lys fra de ansøgte aktiviteter, ikke vil give anledning til gener. Der er i vurderingen taget højde for at lys fra holdende maskiner, ikke vil give anledning til gener, da der ikke er boliger i den retning lastbiler/traktorer holder. Bemærkning om manglende beplantning mod vest/sydvest har derfor ikke givet anledning til ændringer i udkastet.